

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 112 (1554) szám * Kedd, 1937 június 22

Főmunkatárs:
dr Gyártás Elemér

A francia szenátus megbuktatta a Blum-kormányt

Két napig tartó parlamenti csata után hétfőn hajnalban történt a lemondás. — A köztársasági elnök Chautemps volt miniszterelnököt bizta meg az új kormányalakítással

Döntő küzdelem a polgári rend és a marxisták között

Párizsból jelentik: Legutóbbi közlésünk óta viharos gyorsasággal fejlődtek tovább a parlamenti események a pénzügyi felhatalmazásról szóló törvényjavaslat körül. Amint jeleztük, a szenátus plénuma szombat délután kezdte meg a javaslat tárgyalását. A szenátusi pénzügyi bizottság a képviselőházi határozat szövege helyébe más határozatot ajánlott elfogadásra, amely szerint a kormány kapna ugyan felhatalmazást, de csak szorosan meghatározott pénzügyi intézkedésekre. A szenátus

ezt a módosított felhatalmazást 238 szavazattal fogadta el, s a kormány javára szóló eredeti felhatalmazás mellett csak 52-en szavaztak.

Ez történt szombaton este hét óra körül. A kormány nem vetette föl okkor a bizalmi kérdést, s így lemondása se következett be, hanem még aznap este 9 órára összegyűlt a képviselőház, hogy a szenátus módosító határozatát tárgyalja.

Este 9 órától 10 óráig a pártok közt folytak a képviselőházban igen izgatott tárgyalások. Együttal a képviselőház pénzügyi bizottsága készült az új helyzetről való jelentéstételre. A pénzügyi bizottság körülbelül olyan szavazati aránnyal, mint a multkor, ismét a régi képviselőházi ajánlatot ajánlotta elfogadásra. A képviselőház plénuma pedig

ismét 346 szavazattal 248 szavazat ellenében a szenátusi határozattal szemben is fenntartotta csütörtöki határozatát, vagyis a kormány részére szóló korlátlan pénzügyi felhatalmazást.

Ezzel ismét visszakerült az ügy a szenátushoz, s a kormány sürgetésére a szenátus már vasárnap délelőtt újból összegyűlt, hogy az ügyben újból határozzon. A szenátus pénzügyi bizottsága megbizta Gardey előadót, hogy lépjen érintkezésbe a pénzügyminiszterrel és igyekezzék vele megállapodásra jutni. Az ülést ezután félbeszakították.

ENGED A KORMÁNY, DE MÁR KÉSŐ!

Párizsból jelentik: Vasárnap délután félhárom órára a szenátus ismét összeült. Cailleux volt miniszterelnök, a szenátusi pénzügyi bizottság elnöke bejelentette, hogy új szöveg készült, amelyet a pénzügyi bizottságnak még kell vitatnia, s ezért kérte az ülés ismételt felfüggesztését.

Az új szöveg olyan tartalmú volt, hogy úgy a kormány, mint a szenátus eredeti álláspontjához képest engedményeket foglalt magában.

Blum miniszterelnök kijelentette, hogy most már az új szövegést tekinti a

kormány új javaslatának, s így a pénzügyi bizottság a szöveget ebben a jelentőségében vette tárgyalás alá.

A bizottság azonban rövid tanácskozás után kimondotta, hogy a törvényjavaslatot ebben a formájában sem teheti magáévá és ra-

A kormány felveti a bizalmi kérdést és készül a lemondásra

Ugy a kamara, mint a szenátus folyosóin a képviselők és a szenátorok sűrű csoportokban vitatták meg a helyzetet és általános az a vélemény, hogy az esetben, ha a szenátus a vasárnap éjszakai ülésén újból elveti, vagy megváltoztatja a kormány pénzügyi javaslatát, úgy a kormány nyomban felveti a bizalmi kérdést és ha a szavazás ellene dől el, beadja lemondását.

Már a szombati szenátusi határozat óta élénk találgatások indultak meg afelől, hogy ki lesz Blum várható utóda. Legtöbb kombináció szerint Chautemps Camill volt miniszterelnök kap kormányalakításra megbízást. Ő a radikális párt tagja, s a Herriot-féle közvetítő állásponton van úgy a szocialisták, mint a középpártok felé. Esetleg

sikerülhet vele a baloldali és középső polgári pártok együttesét megszervezni, s a szocialistákat jóindulatu semlegességre bírni és így a kommunistákat izolálni.

Ha a Chautemps-kormány létrejöhetne, Daladier maradna a hadügyminiszter, Delbos a külügyminiszter, s a pénzügyminiszteri tárcát

Megtörtént a kormány lemondása. — Részletek a bukás előzményeiből

Párizsból jelentik: A Havas-Iroda közli, hogy a Blum-kormány hétfőre virradó hajnalban 3 óra 20 perckor lemondott.

A kormány lemondása után a parlament mindkét házában az ülésezéseket bizonytalan időre elnapolták. Lebrun köztársasági elnök a Blum-kormány lemondását tudomásul vette és Chautemps Camilla szenátor volt miniszterelnököt kérte magához, akit nyomban meg is bizott az új kormány alakításával. Chautemps elfogadta a megbízást, de végleges választását attól tette függővé, hogy a pártoknál való tájékoztatásának milyen lesz az eredménye.

A kormánybukás igazi oka nem annyira a szenátus ellenállása miatt következett be, mint inkább azért, hogy a pénzügyi politika rendbehozása körül az égi polgári irány és a marxista kísérletezés szembeütközött egymással s ez az utóbbi nem tudott megnyugtató új kilátásokat

gaszkodik ahhoz a törvényjavaslatához, amelyet a pénzügyi bizottság a kormány törvényjavaslatával ellentétben szombaton elfogadott.

Az ellentét vasárnap este áthidalhatatlannak látszott.

Cailleaux, a pénzügyi bizottság elnöke utolsó kísérletet tett a békítésre s azt ajánlotta, hogy a szenátus ülését napolják hétfőre. A pénzügyminiszter azonban a leghatározottabban szembeszállt ezzel a tervvel és a szenátus folyosóján vasárnap este kijelentette, hogy

a kormány semmi esetre sem mehet bele abba, hogy a döntés elhuzódjék és a szenátusnak még vasárnap éjjel döntenie kell.

A kormány el akarja kerülni a tőzsde bezárásának lehetőségét, mondotta a pénzügyminiszter, s ez csak abban az esetben lehetséges, ha a szenátus lehetővé teszi a kormánynak, hogy eredeti javaslatának elfogadásával a pénzügyi téren szükséges intézkedéseket még a hétfői tőzsdenyitás előtt végrehajthassa.

A KÉPVESELŐHAZ IS UJBÓL ÖSSZEGYÜLT.

— A VÉGSŐ BÉKEKISÉRLETEK. —

Párizsból jelentik: A kamara vasárnap este hat órakor rövid ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy éjfélkor a kamara éjszakai ülésre ül össze, tekintettel arra, hogy a pénzügyi felhatalmazási törvényjavaslat ügyében még folynak a békéltető tárgyalások a kamara és a szenátus között. A szenátusban Cailleaux szenátor bejelentette, hogy még egy utolsó kísérlet folyik a békéltetésre. Ezért javasolta, hogy a szenátus ülését este kilenc órára napolják el.

és határozottságot hozni. Ezért már maga Blum is régóta keresi, hogy valami népszerű ürüggyel bukni tudjon.

A pénzügyek különben a Blum-kormány jötte óta feltűnően megzavarodtak. Az 1936. év végén a költségvetési hiány 8.9 milliárd frank volt, a folyó évben már 9 milliárd, vagyis a fedezetlen költségvetési szükséglet ke- reken 19 milliárd. Ehhez még 10 milliárdnyi rendkívüli kiadási szükséglet járul, ami az államadósságok esedékes részleteiből áll elő. A Nemzeti Banknál május végén már csak 4 és fél milliárd hitel állott rendelkezésre e szükség- letekkel szemben.

Ami új bevételi forrást tervezett a Blum-kormány, az az örökösödési adó, a dohányárak, a vasuti és postailletek s a szesz, benzin, kávé, kávépótlék és cukor fogyasztási adója emeléséből állott volna elő. Legmagasabb becs- lés szerint azonban az ezekből való állami be-

vétel se megy földre 4—5 milliárd franknál. Es ennek behajtása is óriási drágaságot idéz elő s mégis az államkincstár szükségletei még félig sincsenek fődőzve.

Itt mutatkozik a pénzügyi válságnak az a súlyossága, mely már az államcsőd közeledését jelenti.

A Blum-kormány azzal védekezett, hogy ezt a nehéz helyzetet az előbbi kormányoktól örökölte. Ezzel szemben a kormány ellenfelei ráolvasták, hogy a népfrontban túralomra jutott kommunisták a folytonos sztrájkokkal és az üzemek elfoglalásával s maga a kormány is a túlzott szociális törvényekkel és a pénzügyi alászállításával tönkretette a tőke bizalmát. A tőke ezért menekül. A termelés semmi kiadás jövedelme nem hoz. Így állami bevétel se lehet s minden pénzügyi rendezés csak erőszakkal a közönségen minden kilitás nélkül. Vissza kell térni tehát a régi polgári gondolkodás irányába.

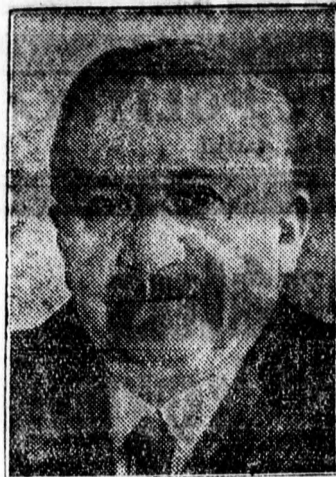
Ezzel szemben úgy a szocialisták főtitkára, Faure Pál államminiszter, mint a vörös szakszervezeti szövetség főtitkára, Jouhaux, akít a „tömegek miniszterelnökének” neveznek, — igen messzihangzó kijelentéseket tettek, hogy

pártjaik, illetve a tömegek átveszik a hatalmat s a bányák, bankok és gyárak kisajátításával gondoskodnak az állam pénzügyei helyrehozataláról.

Ezek a kijelentések keltettek olyan nagy megrökönyvést a polgári pártok körében, még a népfronthoz tartozó radikális pártban is, hogy mikor a Blum-kormány pénzügyi felhatalmazást kívánt, annak az általános hangzó kijelentéseit mindenki bizalmatlansággal fogadta. A szenátus baloldali többségű ugyan, de ebben a többségben a szocialistáknak és kommunistáknak nincs olyan döntő arányuk, mint a képviselőházban. Így történt, hogy a szenátus a polgári gazdálkodási rend védelmében végső bástyaként ellenállott.

Hogy tovább a polgári rend és a marxista átalakulás hívei között miként alakulnak a küzdelmek, nem lehet tisztán látni. Egyes jelenségek szerint a Jouhaux vörös szakszervezeti szövetsége kész volna az utcát a parla-

ment elé vinni. Azonban a polgári pártok mégis többségben vannak s a népfront első kormányának bukása alkalmat adhat, hogy erősebb egységbe záródjanak és egy nemzeti irányú nagy koalíció alakulása felé tereljék a helyzetet.

Doumergue meghalt.

Megirtuk, hogy Doumergue, a nagy francia politikus meghalt. 1924—1931 között a francia köztársaság elnöke volt, majd nyugalomba vonult. Ez a képünk kevéssel halála előtt készült róla.

Heves összetűzés után elhalasztották a bucaresti ügyvédi kamara választását

Bucaresti. Saját tud. Tegnap kellett volna megtartani Bucarestben az ügyvédi kamarai választásokat. A jobboldaliak ismét terrorcsoportokat vezettek fel, amelyek hivatva lettek volna, hogy a demokratáknak a választási helyiségekbe való bejutását megakadályozzák.

Azonban különösen arra való tekintettel, hogy az egyik demokrata jelöltet, Georocsanut azzal fenyegették meg a szélsőségek, hogy elteszik láb alól, a karhatalom nagy erővel vonult ki s azért a jobboldaliak, akiknek a kezében je-

Eredeti közlemény.

Bizonyára örömet okoz Onnek is

írja többek között Johannes Bippus I. Borodino (Ofic. Cleaștitza, Jud. Cetea-Alba), majd folytatja: „községünkben a Gastro D. gyógyszer már a gyomorbetegség egész tömege által lett kipróbálva és olyan csodálatosan hatott, úgy gyomorégek, görcsök és szinte gyógyíthatatlannak tartott emésztési zavarok eseteiben, olyannyira, hogy napról-napra nő községünkben a bizalom ezen kiváló gyógyszerrel szemben. Bizonyára Önöknek is örömet okoz ilyen híreket hallani. Kérem szíveskedjenek címemre postafordultával 2 üveg Gastro D-t utánvéttel küldeni, hogy kurámat folytathassam”...

Hasonló hála és köszönő levelek tömegesen bizonyítják, hogy a Gastro D. gyógyszer ma már a gyomorbetegség közkincsévé vált.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogeriákban, valamint 135 lei előzetes beküldése ellenében a készítőnél, Császár E. gyógyszerárban, Bucaresti, Calea Victoriei 124.

Zürichi zárlat. Párizs 1943, London 21.54 háromnegyed, Newyork 436.25, Brüsszel 73.67 fél, Milánó 22.97 fél, Amszterdam 239.85, Berlin 174.75, Bécs 81.80, Prága 15.21, Varsó 82.75, Belgrád 10, Bucaresti 325.

lenleg az ilfovi ügyvédi kamara vezetése áll jobbnak találták elhalasztani a választást.

Tiltakozó jegyzőkönyvet vettek fel, amelyben megengedhetetlennek mondják azt, hogy a karhatalom nemcsak az igazságügyi palota környékén teljesített szolgálatot, hanem elárasztotta a palota folyosóit is és különös erővel lépett fel a szavazótermek bejratásánál.

A demokraták nagy diadalként könyvelik el a tegnapi eseményeket.

Nevek

Lehet, hogy megint nincs igazam, de én úgy nézem, hogy mihelyt valaki megkapta a nevét, azonnal megkapta a névvel járó végzetet is. Mert nézzük csak így az elején, például a keresztneveket. Ott van teszem azt, a János név. Teljes tökéletesen jóra való becsületes név, de én azt hiszem, hogy akit Jánosnak kereszteltek, az mindig csak nagy erőfeszítések vagy rendkívüli tehetségek árán ugrik ki a sorból. Író, sőt igen jó író lehet valaki a János névvel (lásd például ama nevezetes János-Farkas), de a hadianyaggyárosok, bankigazgatók és kartelvezérek között egészen hiába keresnek Jánost, egész hiába lapozván által a világ valamennyi Kompasztát. Hallottam ugyan valamit egy bizonyos földnélküli Jánosról, aki lám király lett azzal a névvel, de ott van ni, földnélküli volt szegény.

Az, kit Antalnak kereszteltek, az többnyire sovány, magas, jó tanuló, szigorú, sőt pedáns ember. Az iskolákban rendszeren az Antalok a felügyelők. Régebben, amíg nem ment ki végkép a divatból az a frizúra, az Antalok mind egyenesen felfelé (nem hátrafelé) fesült hajat viseltek. Aladár és Elemér elmúlt idők hősszerelmesei. Általánosítani természetesen sohasem szabad, de úgy huszonöt-harminc évvel ennekelőtte ezzel a két névvel rendszerint együtt járt a holdsgár, a szandolin, a mandolin, sőt a koboz, a szebbik nem meg, akármelyik nevet hallotta is a kettő közül, akkorákat sóhajtott, mint egy cseléd-könyér.

Agoston édes testvére az Antalnak, Ákos viszont kicsit hepciáskodó természet, de azért sohasem vezeti el a nyájas olvasó nyáját, vagy mondjuk világosabban, a rokonszenvét.

Egészen nyilvánvaló, hogy ha valakit az egyszerű Agoston helyett Fülöp-Agostonnak kereszteltek, az éppen olyan kevéssé lehet tömöntő vagy rövidáru-kereskedő, mintha valaki az Edvárd nevet nyerte el a keresztelésben.

Most pedig nézzük a vezetékneveket is. A hétnek két napján egy-egy öreg koldus ebédel nálunk. Az egyiket úgy hívják, hogy Kétek Lukács. Megkérdeztem tőle:

— Mi volt maga fiatal korában, atyámfia?

— Kubikus, kérem aléssam! Ez volt a válasz

és mondhatom, hogy egy cseppet sem voltam meglepve.

A másik ózsaszakállú bácsika a Kalapács Virgil névre hallgatna, ha nem volna földsíket szegény. Írásban érdeklődöm a foglalkozása iránt.

— Zsákot hordtam a sleppre vagy harminc esztendőn keresztül, azelőtt meg az asztalosággal próbálkoztam, de nem ment sehogy. Hát tessék, itt van ni! — Hát lehet ezzel a névvel egyebet csinálni, mint zsákot hordani?

Ismerek egy férfit, Nem akarom, hogy akár hosszamban (a mi nem volna nagy kunszt), akár keresztben (ami nehezebben menne) — kettévágjon. Ezért némi erőfeszítéssel Adáz Zuárdnak kereszteltem el. Hát én ennél az Adáz úrnál nagyobb csacsi életemben sem láttam. Olyan korlátolt volt szegény, de olyan korlátolt, mint mondjuk egy, bivalyok számára szerkesztett karám. Hanem a közvetlen hivatalfőnökei, csak-hogy szabaduljanak tőle, mindig elsőrendűen „minősítették”, az illetékesek meg olvasván az akták hegyin az Adáz Zuárd nevet, többé-kevésbé összeverődő térdekkel, mindig ész nélkül irták alá az előléptetést. Olyan karriert futott be a derék férfi, mint három üstökös. Erdekes különben, hogy ő maga nemcsak a végén, hanem mindjárt az elején is teljes-tökéletesen elhitte az ő rendkívüli kiválóságát.

Most, hogy nyugalomba vonult, örökös díszelnöke a tájéktápiaszívók segélygyesületének és ugyancsak örökös díszelnöke a „Hegyibe”-asztaltársaságnak. Lovagias ügyekben akkora szakértintély, hogy csak szerfelett bonyodalmas esetekben merik kikérni a tanácsát. Igaz, hogy az ő kijelentése után (ő mindig csak kijelent) nincs többé apelláta.

A legszebben azonban egy Szopornycza Konstantin nevezetű úr járta meg a nevével. Illetőleg, dehogyan megjárta. Jól, sőt pompásan járt vele. Amikor hivatalába lépésén, jelentkezett a főispánnál, az megkérdezte tőle:

— Hogy is hívják magát, fiatal barátom?

— Szoponyik Konstantin.

— Ho-ogy?

— Szoponyik Konstantin.

— Hm. Szép név. Szó sincs róla. Hanem nem volna kedve megmagyarosítani a nevét?

— Nem tehetem, kérem, mert félek a nagynénimtől. Mi ugyanis, ha nem is vagyunk nemesek, de vissza tudjuk vezetni a családfánkat egészen V-ik Podjebrád koráig, amire nagyon büszkék vagyunk.

— No hiszen majd meglátjuk. Most csak foglalja el az íróasztalát!

Konstantin hajbókol. Konstantin kilép az ajtón és miközben kattintaná helyére a kilincset, úgy hallja, mintha a főispán úr méltóságos ajakát egy illetlen, bár röpké mondat hagyná el.

— A teremtsit az ilyen névnek!

No jó. Az idő múlik. Amikor Sz. K. (az ördög írja le mindig azt a hosszú nevet), az első hivatali baklövését követte el, a főispán úr magából kikelve kiáltotta ki a hajdúnak!

— Hívják ide azt a hogy is hívjákot!

Sz. K. azonban ugyanakkor átszaladt „Az két kék bakokhol” egy pohár sörre, meg egy sós-kiflire, mondván, hogy ha keresnek, hát az iktatóban vagyok. A főispán úr pedig közben keskeny levelet kapott, amelyiknek a jó szaga messzire elhallatszott, amelyik alá a rejtélyes Duduskád volt aláírva és amelyiktől a főispán úr rögvest jobb kedvre hangolódott. Amikor hírt vette, hogy Sz. K.-át a sörözöben fedezték fel, akkor úgy gondolta, hogy aki sörözni jár, az rossz ember nem lehet. Viszont az is eszébe jutott, hogy jogászok szerelmét Constanciának hívták. Amire pedig végre előkerült a derék Sz. K., sehogy sem jutott a főispán úr eszébe az a fránya vezetéknev. Mit lehessen tenni? Azt mondta neki, hogy:

— Nézd csak Stancikám, hiszen bizonyosan nem te voltál a hibás, hanem az ilyen aktát más-kor így és így kell elintézni. No szervusz!

A nagy zivatart leső kulcslyuk révén menten elterjedt a szélrózsa minden irányába annak a híre, hogy a főispán Stancinak, sőt Stancikámnak szólította az ípsét. Este, a tűzoltómajálison ömlesztősága az új tisztviselők sorában megint „az én Stanci barátom”-nak mutatta be Sz. K.-át a feleségének, mert még mindig nem jutott eszébe az a vezetéknev. Ah, Stanci barátom? Így mondta a főispán? Ah és óh! A dámák, asszonyok és lányok követvén a jó példát, attól kezdve mind Stancinak, sőt Stancikámnak szólították a frátert és a derék férfit jól járt módfelett. Ha Nagy Jánosnak nevezik vala, akkor ma legfeljebb a telekkönyvek átalakításánál játszana jelentős szerepet. Így pedig? No, ne szólj szám, nem fáj fejem.

N. Gy.

Ötvenperces magyarnyelvű beszédet mondott Hodzsa csehszlovák minisztereinek a komáromi Jókai-szobor alapkövetésén

„A nemzeti érzés erejének nem a gyűlölködés a fokmérője, hanem a tisztelet, amellyel minden nemzet a más nemzetbeli érzésének adózik”

Komáromból jelentik: Vasárnap Jókai szülővárosának Csehországba tartozó részében nagy ünnepséggel tették le a Jókai-szobor alapkövét. Megérkezett Hodzsa Milán csehszlovák minisztereinek is, akik a magyar kultúrház bejáratánál Sziij Ferenc ny. komáromi polgármester köszöntött. A teremben ott volt a Jókai-család két tagja, Hegedüs Lóránt ny. pénzügyminiszter és Jókai-Ihász Miklós volt képviselő.

Hodzsa igen melegen köszöntötte Hegedüs Lórántot. A díszgyűlésen Sziij elnök megköszönte Hodzsa Milánnak azt a tízezer koronás adományt, amellyel a kormány hozzájárult a Jókai-szobor felállításához. Ezután a kertbe vonultak, ahol Bíró Lucian bencés tanár a szobor történetét ismertette, majd Hodzsa ötvenperces magyar beszédet mondott.

— Köszönetemet fejezem ki — mondotta — a Jókai Egyesületnek, hogy leróta nagy adósságát Jókaiával szemben. Mindnyájunk erkölcsi kötelessége gondoskodni, hogy ezen a helyen a nagy költő szobra álljon! A magyar képzelet Jókai Mórban találta meg a lelki vezért, aki a valóságot meg tudja édesíteni. Aki pedig a valóságot meg tudja édesíteni, az jótételezője az emberiségnek.

— Nemcsak azért vagyok itt, hogy annak a Jókainak emlékét ünnepeljem, aki az egész világé. A csehszlovák kultúrközvélemény pontosan tudja azt, hogy Jókai a magyar nemzeti kultúrának volt oszlopa, abban az időben, amikor a szenvedő magyar életnek leginkább volt szüksége az ilyen egyéniségekre. Nem talállok összeférhetetlenséget a magam hivatali állása és a magyar nemzeti kultúra hőisének megtisztelése között, mert

a nemzeti érzés erejének nem a gyűlölködés a fokmérője, hanem a tisztelet, amellyel minden nemzet a más nemzetbeli értékeknek adózik. A nemzeti érzés nem elzárkózást jelent!

Hodzsa ezután idézte Jókai Mórnak a *Hon* című napilapban 1874 márciusában közzétett cikkét, amelyben elismeréssel beszélt Prágáról.

— Aki így tud beszélni egy nemzetről, — folytatta Hodzsa, — abban nincs elfogultság. Ahogy Jókai Mór, a nagy magyar nacionalista meg tudta becsülni az én fajomat, úgy az én fajom is meg fogja becsülni mindazt, amit Jókai jelent. Nem engedem elvitatni azt a tényt, hogy a mi nemzeteink kulturális fejlődésének párhuzamos a vonala és ezért lehetséges az, hogy ma a csehszlovák kormányelnök idejön és ünnepli Jókai emlékét. De miért ne beszéljenek Jókairól, a politikusról is, aki 1848 március 15-én Petőfi Sándorral együtt elindította a magyar szabadságharcot? Petőfi nemcsak a magyar nemzeti dalt írta, de megírta a világszabadság dalát is. Nemzeteink tavaszi ébredése ugyanazon érzelmek alapján történt! Miért

ne valljuk meg ezt, amikor mindnyájan tudjuk, hogy elég volt a nemzetek közötti visszavonásból.

— A Duna nemcsak elválasztó vonal, hanem kapocs is. A folyamok nemcsak határokat jelentettek a történelem során, hanem kapcsolatokat is.

— A Duna nemcsak elválasztó bennünket, hanem közelebb fog is hozni egymáshoz. Nem fogunk megijedni az akadályoktól és ha hűszor sikertelen marad a törekvésünk, huszonegyedszer is megpróbálkozunk.

Arról beszélt ezután, hogy Közép-Európában meg kell szüntetni a nemzetek közötti gyűlölködést.

— Eppen ebben az időben — folytatta — a Dunamedence erkölcsi, politikai és gazdasági konszolidációjának esélyeit kedvezően ítélem meg.

— Meg kell becsülnünk a szomszéd nemzeteket, ha azt akarjuk, hogy a mi nemzeti érzésünk is megbecsülésben részesüljön. Köszönöm, hogy ezt az ünnepet rendezték, mert ez nemcsak az önk ünnepe, hanem ünnepe egy eszmének, amelyért érdemes küzdeni!

Hodzsa ezután megérintette egy kalapácsal a Jókai-szobor alapkövét, a következő mondat kíséretében: „Jókai Mór emlékének és művének hódolatát fejezi ki a csehszlovák minisztereinek.” Hodzsa után Hegedüs Lóránt beszélt, meghatott hangon, a Jókai nemzeti névben. Majd három kalapácsütést tett az alapköre. Az első kalapácsütésnél ezt mondotta: „A magyar nemzeti kulturáért.” A másodiknál: „Komárom dicsőségéért.” A harmadiknál: „Jókai Mór halhatatlanságáért.”

Kun Bélát rögtönítélettel kivégezték

Egyik nagy olasz lap részleteket közöl az egykori hirhedt magyar népbiztos utolsó szerepléséről. Szökni akart, de a GPU emberei elfogták

Rómából jelentik: Mégis kivégezték Kun Bélát — jelenti Moszkvából a *Corriera della Sera* tudósítója. A tekintélyes olasz lap részleteket is tud a kivégzés előzményeiről és azt írja, hogy Kun Béla meg akart szökni Moszkvából, de már késő volt, mert még csomagolt, amikor megjelentek a lakásán a GPU emberei

és felmutatták a letartóztatási végzést.

Ez közvetlenül a *Tuchacevszkij* letartóztatását követő napon történt. Kun Béla az utóbbi időben baráti körben nyíltan hangoztatta már, hogy nem ért egyet Sztalin politikájával és különben is tudták róla, hogy szoros kapcsolatban állt úgy Jagodával, a néhány héttel ezelőtt letartóztatott volt GPU-főnökkel, mint *Tuchacevszkij* tábornokkal.

Már Jagoda letartóztatása óta szemmel tartották s amikor *Tuchacevszkij* is börtönbe került, Kun Béla érezte, hogy jobb lesz, ha külföldre megy.

Ezzel azonban megkésélt. Már néhány nappal letartóztatása után hadbíróóság elé állították, ahol rábizonyították, hogy elfordult a jelenlegi orosz kormányzattól, különféle ellenzéki akciókban vett részt és éppen azokkal az elemekkel állott összeköttetésben, amelyek az utóbbi időben mind börtönbe kerültek, hazatérésük vádjával. Ügyét gyorsított eljárással tárgyalták és a halálos ítéletet azonnal végrehajtották.

MEGDÖBBENTŐ INCIDENS A VAKOKBÓL ÁLLÓ ÉNEKKAR MIATT EGY FŐVÁROSI MULATÓBAN. *Bucuresti.* Saját tud. Nagy botrány volt tegnap éjjel a bucuresti Str. Buzesti Cosna kerthelyiségben. Egy vakokból álló énekkar be akart menni a helyiségbe, de a vendéglős száz leit adott nekik a portás útján és nem akarta beengedni őket. A vakok ellenszegültek. A kapus a pincéreket hívta, akik elverték a vakokat. A vendégek meghaltak a vakok kiáltozásait és védelmükre keltek. Erre óriási botrány keletkezett, a vendégek két pártra szakadtak s már-már egymásnak estek, amikor egy szakasz csendőrfelvonulása megakadályozta, hogy a verekedés általános közelharccá fajuljon.

Beck tábornok Párizsban.

A német nagyvezérkar főnöke, Beck tábornok (x) a világiállításra Párizsba érkezett. Látogatása magánjellegű ugyan, de azért a francia nagyvezérkar főnökének (xx) társaságában tekintette meg Párizs nevezetességeit. Képünk a párizsi pályaudvaron történt ünnepes fogadtatásról készült.

Araszos porban — leforrázott mezőkön...

Jaj... megint süt a nap Treiscaune-megyében

Tg.-Săcuș. Saját tud. Egy távolvidéki ismerősöm, aki rokoni látogatásra éppen most érkezett Treiscaune megyébe, megrökönyödve fordult hozzám:

— Mondd meg, mi történt itt? Mi van az emberekkel? Négy napja, amióta itt vagyok, még nem láttam mosolygóarcú embert.

Sajnos, nem kellett hosszadalmas magyarázatba kezdenem, nem kellett kutatnom a szomorúság lelki okait, mert teljesen tisztán és könnyen érthetően áll előttem az, hogy miért búsul, miért sóhajtozik most gazda, iparos és kereskedő egyaránt ezen a vidéken.

— Ha van időd, jere el velem délután egy pár szomszédközsgébe, ott megtudod a szomorúság okát.

Araszos porban, rekkenő melegben gyűrjük a kerékpárpedálokat. Még ki se érünk a városból, már szemünk, szájunk tele van porral s egy szembejövő autó olyan felhőbe takar, hogy alig találjuk meg egymást.

— Borzasztó, panaszkodik az ismerősöm és kénytelen leszállani a gépről, mert valóságosan szakad róla a verejték.

— Mióta nem volt itt eső, hogy ekkora a por?

Számítgatom, nem tudom egész pontosan. Előkeresem a naptáromat és nagynehezen megtalálom Szentháromság vasárnapját kékeruzával bekarikázva.

— Négy hete. Akkor is csak egy futó zápor öntözte meg a földet. Látod ezt a mezőt, ezért szomorú itt mindenkinek az arca.

A szép kék hegykoszorúba, mint értékes drágakő, úgy van befoglalva a felső treiscaunei medence. Áldott, jó termőföld. Itt terem Európa egyik legszebb lencséje, legacélosabb árpája, legbőségesebb burgonyája.

Most szürkén, kiaszottan, leperzselten és porbafulladtan borzolja a szél.

Az árpa alig araszos, a lencse szála, mint vékony fonál még csipeszkedik a megrepesztett földbe, de fű már csak itt-ott látszik egy-egy halványzöld foltban s a virágzásba indult rozs, a székegy ember legfőbb kenyérvénye, magasan felnöve száradni kezdett anélkül, hogy szem képződhetett volna a kalász fejébe.

Két ember próbálgatja kapálni a krumplit, megállunk s beszélgetni kezdünk velük.

— Gyötrődés az egész. Tessék megnézni, milyen a mostani kapálás.

Elkeseredetten vágja bele a kapát a földbe és magas porfelhő csap fel a kapanyomból.

Ott állunk, hallgatunk mind a négyen, aztán ők is vállukra kapják a kapát és megindulnak hazafelé.

— Egy hete próbálgatunk, de hiába.

Perzselőn tűz a nap és lekivánczik az emberről a kabát.

— Jaj de jól esik ez a kicsi szél. Lehűtött egészen.

Az emberek összeráncolt homlokkal nézik a szelet dicsérő idegent és egyszerre szólalnak meg, mintha összebeszéltek volna.

— Ez a szél a mi átkunk. Emiatt nem tud esni az eső. Ne dicsérje az úr, mert éppen tor-kig vagyunk miána.

Tényleg igaz. Amíg a szomszédos Ciuc megye jó kiadós esőt kapott a tegnapi is, itt pár óra alatt szétzavarta a szél a szépen gyűlő fellegetek.

De most hirtelen dördül. Messziről, délről fekete felhők kavarognak és gyorsan kezdenek erre nyomulni.

— Ülünk fel a kerékoárra, most biztosan megver az eső

A felhő már a nap elé kerül, három kilométer még a falu, tényleg ajánlatos sietni. Hűvös árnyékban karikázunk be a falu közé és olyan boldogan állítunk be egy házba, mintha mi lennénk az esőcsinálók.

A gazda, családostól ott áll a tornácra és kémlelik az eget.

— Tessék bejönni a nagyházba. Ha esőt hoztak, el nem engedem tisztelet nélkül.

Már ott lopakodik a felhő a határ fölött. Már cseppen és a keserűségtől elfásult arcokon enyhülnek a kemény vonások.

Jó, hűvös, lefüggönyözött szobában ülünk a kanapén s latolgatjuk a jövőt.

— A pityókán biztosan segít...

— Még az öszgabonából is lehet fele termés s legalább kenyertünk lesz...

— A szénának már semmi se használ.

Az ajtón át behallgatjuk a tornácra maradt gyermekek beszélgetése és hirtelen mi is elhallgatunk, mert sírás vegyül a játékba s erőszakos rándítással kinyílik az ajtó.

És a vakító világosságban könnytől bánatos szemmel botlik be az alig ötesztendő legényke.

— Jaj... Épesapám... megint süt a nap.

Ötödik hete kerülgeti az eső ezt a vidéket. Treiscaune megyében szomorúak az emberek. Siratják a kárba vesztett termést, melynek árából már nehezen lehet még az adót is kiizzadni.

Katasztrófa fenyegeti ezt a vidéket.

FÖLDI ISTVÁN.

Megjelent a falvak villamosításáról szóló rendelet-törvény. Az uralkodó aláírta azt a rendelet-törvényt, amely a falvak villamosítására vonatkozik. Ennek értelmében ezek a munkálatok a közlekedésügyi és közmunkaügyi minisztérium irányítása alatt folynak majd, még pedig olyképpen, hogy villamosítási központokat létesítenek. Ezeknek a központoknak építésére a minisztérium koncessziókat ad majd ki, legtovább 30 évre. A koncessziók kiadása a falvak villamosítása legfelsőbb tanácsának véleményezése alapján történik.

Viszontlátásra 1947-ben!

Sokan áldogálnak a főtcai kirakatok hatalmas csoportképei előtt. Anyák, apák, iskolatársak és ismerősök villogó szemmel örvendezve nézik a most végzett ifjak, leányok csoportképeit, a komolykodó szmokingos fiatalembereket, az ijedten és kínosan mosolygó formaruhás leányokat.

Olyan kedvesek ezek az első szmokingba, kikeményített ingmellbe és magas gallérba büjtött fiatalok. Arcukról a büszkeség és önérték sugárzik és úgy tetszik, mintha azt mondanák:

— Nézzétek! Nyolc keserves iskolai év áll mögöttünk. Nyolc év, amit minden kedvességgel, napsütéssel, keservesen idegekkel menő szellemi energiafejtéssel verekedtünk végig. Ti elöttetek, csak egyenruhás, egyensapkás kisdíkok voltunk, akiknek egyenruhájához valahogy már hozzátartozott a vidámság, mosolygás és a nevetés...

— És most meglepődtek — mondják tovább, — hogy ilyen komoly arccal láttok bennünket és furcsának tűnik elöttetek, hogy akiket eddig gyermekként ismertetek, most a felnőttek komoly tekintetével néznek rátok.

— Közültek, akik most reánk néztek, sokoknak könnyes lesz a szeme... Felrajzanak előtte a régi emlékek, eszébe jut az érettségi bot és az első bankett kábitó mámor... Visszaemlékeztek a boldog időkre...

— Mi nem tudunk úgy örülni, ahogyan ti akkor örültetek, hiszen még valamennyien könyv mellett virrasztott éjszakákon várjuk a végső közelgő érettségi nagy napjait.

— Érettségi előtt csináltattuk ezt az emléképeket, hiszen utána már ügyis szétszóró-dunk és ha csak azok lennének csoportképeinkön, akik át is mennék a nagy vizsgán, akkor, sajnos, nem is lehetne csoportképek nevezni ezt a tablót.

— „Viszontlátásra 1947-ben!” Ezt írtuk a kép alá, bár meg vagyunk róla győződve, hogy az eljövendő tíz év alatt ahányan vagyunk, annyi felé dobál bennünket a sors és attól remegünk, hogy — Istenem — talán szomorú lesz nagyon az a bizonyos viszontlátás...

— Terveket kovácsolunk, bár tudjuk, hogy terveink hamarosan álmokká válnak és az álmok pillanatok alatt szertefoszlának.

— Itt állunk nyolc esztendő verejtékével homlokunkon és még azt sem tudhatjuk, hogy ki jut tovább...

Nem. Nem jó sokáig gondolkozni ezek előtt a csoportképek előtt, mert szemünk előtt elhomályosul a kirakatüveg...

MARJALAKY TIBOR.

Junius 25

az utolsó határnap!

Még ma jelentkezék a «Magyar Lapok» nagy párizsi társasutazására.

Főbb állomások: **Velence, Milánó, Párizs, Lisieux, Deauville, München, Salzburg, Bécs, Budapest, Oradea.**

Részvételi díj **9875 lei**

Ne mulassza el a jelentkezést, mert élete legszebb élményét mulasztja el!

Két nap óta szakadatlanul tart a nemzeti csapatok átvonulása az elfoglalt Bilbaon keresztül

A lakosság leirhatatlan örömmel fogadja a felszabadítókat. — Hitler táviratilag üdvözölte Franco tábornokot a nagy hadisiker alkalmából

Vörös bűvárhajók újabb merénylete zavarja a nemzetközi politika légkörét

A szombati nap fordulópontot jelentett a spanyol nemzeti küzdelem történetében. A nemzeti csapatok főhadiszállása szombaton délután 5 órakor rádióon jelentette a világnak, hogy csapatai elfoglalták a baszk tartomány fővárosát, Bilbaot. A főhadiszállás közlése leirhatatlan örömet keltett Spanyolországnak a nemzetiek kezén lévő területein. De örömhírt jelentett a világ minden országának, ahol csak szimpátiával kísérik a spanyol nemzetiek hősiességét. Bilbao elfoglalása nem egyszerű haditény, hanem nagy gazdasági jelentőséggel bír a harc további kimenetelére. A baszk tartományban jeküsznek ugyanis Spanyolország legértékesebb bányái, amelyek most a tartomány fővárosának eleste után mind nemzeti kézre kerül. Ezáltal a nemzetiek olyan jelentős nyersanyag forrásokhoz jutnak, amelyeknek segítségével kedvezően és véglegesen dönthetik el a maguk javára a nemzeti felszabadulást folytatott küzdelem.

Bilbao elfoglalásáról és a nagyszerű haditénynek a hatásáról részletesen alábbi táviratunk számolnak be:

Bilbao elfoglalásának története

Párizsból jelentik: A spanyol nemzeti csapatok főhadiszállása romániai időszámítás szerint pontosan szombaton délután 5 óra 10 perckor rádióon keresztül közölte, hogy a nemzeti csapatok bevonulása megkezdődött Bilbaoba. Az örömhírt jelentő közlemény a nemzeti kézen lévő összes rádióállomások átvették és azonnal világgá röptették.

A rádióközlemények szerint már pénteken este megtörtént Bilbao teljes körülrzása. Délen és délnyugaton is felsorakoztak a nemzeti csapatok, amelyek ebben az irányban is megtisztították az ellenségtől a várost környező magaslatokat. Szombaton reggel bekerítők mozdulatba kezdtek a nemzetiek és ennek során felgöngyöltették a nyugati és déli csapatok közötti frontszakaszt.

Mikor a baszk csapatok látták, hogy már nincsen menekvés, rémült menekülésbe kezdtek.

A vörösek nagyszámu fegyvert és nagymennyiségű hadiszert hátrahagyva, rendetlen sorokban menekültek át Bilbaon és nyugszó hangyabolyhoz hasonlóan vonultak el Santander irányában. A visszavonulóknak még volt annyi idejük, hogy több hidat felrobbanthattak. Ez azonban nem gátolta meg a nemzetieket abban, hogy már szombaton délben megkezdjék Bilbao megszállását. Az első őrjárat déli egy órakor érkezett be a városba, majd a nemzetiek utáscapatainak a megfeszített munkájukkal felépített hidakon megkezdődött a nagyobb csapatok bevonulása is.

A város lakossága leirhatatlan örömmel fogadta a szabadító csapatokat. A házakon megjelentek a nemzetiek zászlói és órák alatt több ezer ember csatlakozott a bevonuló hadsereghez a nemzeti érzelmű lakosság köréből.

A nemzeti csapatok parancsnoksága azonnal kiszabadította a túsokat, akik külön zárlóaljat alkotva csatlakoztak a nemzeti csapatokhoz.

Szombat délutántól kezdve egész vasárnap tartott a nemzeti csapatok átvonulása Bilbaon. A nemzetiek erélyesen üldözik a menekülő vöröseket és Santander felé vonulnak előre.

A nemzetiek nagy győzelmének hatása Spanyolországban és külföldön

Saint Jean de Luzból jelentik: A Bilbao elfoglalását bejelentő rádióállomások egyúttal kegyeletesen emlékeztek meg Mola tábornok emlékére, aki kötelelességteljesítése közben

nemrégén repülőgépszerencsétlenség áldozata lett. A baszk főváros ugyanis még a Mola tábornok által készített haditervek alapján sikerült elfoglalni és így a bilbaói győző tulajdonképpen Mola tábornok a nemzetiek hősihalott vezére.

A baszk főváros elfoglalásának híre Spanyolországszerte nagy lelkesedést kelt. A győzelem hírére a nemzetiek által elfoglalt területek

Bonyodalmak a vörös bűvárhajók újabb támadásai miatt

Berlinből jelentik: A spanyol polgárháborúval kapcsolatban újabb súlyos bonyodalmak fenyegetnek. A spanyol vizeken tartózkodó német hadihajók ellen torpedótámadásokat intéztek és kétségtelen, hogy Németország ezzel kapcsolatban erélyes lépésekre készül. Szombaton délben az ügyről német hivatalos helyen a következő jelentést adták ki:

„Egyes külföldi körökben június 15-én az a hír terjedt el, hogy a *Leipzig* nevű német cirkáló spanyol vizeken megtorpedózták és a cirkáló el is süllyedt. A *Leipzig* parancsnoka valóban azt jelentette, hogy a cirkálóra június 15-én Orantól északra három torpedót löttek ki délelőtt kilenc és tíz óra között. A torpedó útját a hallgató készülékekkel ellenőrizték. Tekintettel azonban arra, hogy a *Leipzig*-et nem érte találat, célszerűnek látszott, hogy további lépések megtétele előtt megállapítsák, honnan valók azok a híresztelések, amelyek a megtorpedozást már kész ténynek állították be, bár a német részről egyelőre semmit sem közöltek az ügyről. Június 18-án újabb eset erősítette meg azt a megállapítást, hogy a híresztelések megegyeznek a *Leipzig* parancsnokának jelentésével.

Június 18-án délután félnégykor a *Leipzig* fedélzetén minden kétséget kizáró módon megállapították, hogy a cirkáló ellen újabb torpedótámadás történt. Több szakértő megfigyelő tisztán látta a torpedó kilövése által okozott hullámvérést. A kilőtt torpedók egyikét, amely a hadihajó orra előtt közvetlenül suhant el, a *Leipzig* lehallgató készüléke segítségével megfigyelték. Ez a negyedik támadás sem ért célt.

A négy nagyhatalom dolga lesz most a kötött megállapodások értelmében megtenni a körülmények által szükségessé vált intézkedéseket. A birodalmi kormány semmi esetre sem hajlandó arra, hogy mindaddig tétlenül nézze a spanyol bolsevista tengeralattjáró kalózkok lögyakorlatait, amíg végül mégis sikerül a célt elfoglalniok. Ribbentrop londoni német nagykövét a tengeri ellenőrzésben résztvevő másik

teken megszólaltatták az összes harangokat, a házakat pedig fellobogózták. A falvakban és városokban ünnepi hangulat lett urrá. A nemzeti csapatokat a győzelem híre valóssággal felvillanyozta és erejüket a további küzdelemre megsokszorozította.

De külföldön is nagy hatást keltett az erélyes győzelem. Rómában nagy lelkesedéssel fogadták Bilbao elestének híret.

Az olasz lapok rendkívüli külön kiadásban számoltak be a nagy eseményről, a lakosság pedig az utcákra özlönlött és lelkes izgalommal tárgyalta az eseményt.

Londonból jelentik: Bilbao eleste Angliára is különleges hatást gyakorolt. Amint emlékeztetes, Franco tábornok már régebben jegyzéket intézett az angol kormányhoz, amelyben a spanyol nemzeti hadseregnek hadviselőfélként való elismerését kérte. A jegyzekre eddig az angol kormány nem válaszolt.

Most azonban az angol fővárosban elterjedt annak a híre, hogy rövidesen megtörténik Franco kérésének teljesítése.

Táviraiváltás Franco, Hitler és Mussolini között

Rómából jelentik: Franco tábornok Bilbao elfoglalásának tényét megleghangu táviratban tudatta Mussolini olasz miniszterelnökkel.

A nemzeti csapatoknak Bilbaoba való győzelmes bevonulása alkalmából Hitler vezér és kancellár táviratban üdvözölte Franco tábornokot.

Salamancaól jelentik: A biscayai frontszakaszon a nemzeti csapatok folytatják sikeres előnyomulásukat. A nemzeti rádióállomások közlése szerint Franco tábornok vasárnap Bilbaoba utazott. A székesegyházban hálaímat mondott és végigjárta a várost és környékét.

három hatalom képviselőit sürgösen tájékoztatta az eseményekről. Hitler kancellár még az éjszaka folyamán repülőgépen visszatért Berlinbe.

Londonból jelentik: Az angol főváros politikai köreiben nagy feltűnést és izgalmat váltott ki a *Leipzig* torpedózásáról érkező berlini hírek. Eden lord angol külügyminiszter a külügyi hivatalban tanácskozott Grandi olasz, Ribbentrop német és Corbin francia nagyköveteikkel az újabb incidensről. A megbeszélés másfél óra hosszat tartott s azt hétfőn folytatják.

A köztársasági tengeralattjáróknak a *Leipzig* német cirkáló elleni támadásával kapcsolatban illetékes angol helyen azt hiszik, hogy Németország nem fog olyan közvetlen megtorláshoz nyulni, amilyen Almeria bombázása volt, hanem újabb, az eddigieknél erőteljesebb biztosítékokat fog kérni hasonló támadások ismétlődése ellen. A németek kívánságait Olaszország is teljes erővel támogatja.

Londonból jelentik: Vasárnap Eden angol külügyminiszter és Chamberlain miniszterelnök között hosszas tárgyalások voltak a *Leipzig* német cirkáló megtorpedozása ügyében. Az olasz, német és francia nagykövetek hétfőn ismertették kormányaik álláspontját.

A benemavalkozási bizottság hétfőn délután tárgyalja a *Leipzig* elleni támadás ügyet.

Ph. Bottome:

Az orvosok

című világhíru regénye a könyvpiac legnagyobb sikere.

Ara: 126 lei és portó.

Me rendelhető könyvostályunknál

Miből élnek itt az emberek?

(Úti jegyzetek)

Kindberg, 1937 június.

Nem tudom megérteni. Az egész városnak vagy községnek együttvéve nincs 50 hold termőföldje. Az is kőves talajú dombhát. Tíz családnak se adhat elegendő ételmet. Rétje is kevés. Most van a kaszálás ideje. Bejártam az egész határt s alig néhány száz karóbahúzott, vézna hoglyát számoltam meg. Tehenet, ökröt egyet se láttam. Istállót is csak egynehányat, amelyekben a fuvarozó lovakat tartják. Gazdálkodásról tehát beszélni se lehet.

Minden második ház vendéglő vagy szálloda. A többi üzlet és iparosműhely. Gyár még a közelben sincsen. Mivel foglalkoznak hát itt az emberek? Kik laknak a vendégfogadóknak? Már június 15-öt írunk és még alig egy-két idegen lézeng a városban, jómagamat is beleszámítva. Kik tartják fenn a kereskedőket és iparosokat? A vidék? Szó sincs róla! Hiszen minden falu és város ilyen. Egyik határában se több a szántóföld s egyiket se látogatják sűrűbben ilyenkor még az idegenek. Miből élnek hát itt az emberek?

Pedig élnek. És pedig jól élnek. Az én vendégfogadómban például minden este betelepszik 20-30 atyafi és megissza a maga 1-2 liter sörét. Valószínűleg más vendéglőkben is így van. Két liter sör pedig 2 silingbe kerül. Honnan veszik az emberek a pénzt erre? Meg a napi életemre. A ruházatot nem említem, mert arra nem sokat költenek. Ha a férfiak rövid, tiri bőrnadrágját nézem, a bőseges és elfeketedett zsírfoltokból 8-10 éves használatra is tudok következtetni. Más nem is hordanak. Még az intelligencia is ilyenben jár. A nők hasonlóképpen egyszerű, olcsó, nemzeti viseletbe öltözködnek. Mégis jobban, szebben, izlésebben áll ez rajtuk, mint a világ legdrágább selyme s a legdivatosabb párizsi szalónok legragyogóbb kreációja.

Sokakat megkérdeztem a megélhetés itteni anyagi forrásairól. A legtöbben igazi osztrák kedélyességgel, — de szavaikban némi keserűséggel is, — azt válaszolták:

— A levegőből élünk, uram! A levegőből. Mások, a komolyabbak felfogták a kérdés értelmét és igen egyszerűen, igen szabatosan ilyen feleletet adtak:

— Az idegenforgalom tart el bennünket.

*

Másutt, különösen agrárországokban az a helyzet, hogy a falvak népe tartja el a városok lakosságát azon közszükségleti, mezőgazdasági és egyéb iparcikkek fejében, amelyeket onnan beszeréz. Ausztriában fordított a helyzet. Itt a nagy városok, elsősorban a közel kétmillió Bécs és a nagy ipari gócpontok lakosai tartják el a vidék népét, amikor évenként egyszer legálább, télen vagy nyáron eljönnek ide egy-két hétre pihenni s itt élnek fel, — kissé gondtala-

nabb bőkezűséggel, — megtakarított keresetüket.

Az osztrák nép szereti országát. Gyakran felkeresi és igyekszik megismerni országa szépségeit. Valamikor minden valamirevaló tisztviselőnek vagy ipari munkásnak életéhez hozzátartozott az egy-két heti vidéki nyaralás és pihenés. Most persze nehezebb a helyzet. Kicsi a kereset és a kicsi keresetből nem mindenkinek telik pihenésre. Erzi ezt a vidék lakossága.

— Évről-évre fogynak a vendégeim, — panaszkolja keservesen az egyik vendégfogadós. — Legtöbben, úgy az iparosok, — eskedők, mint a vendéglősök, — részben csúfol élünk, amit jobb időkben félretettünk magunknak.

— Na és az idegenek, a külföldiek? — vetem közbe.

— Azok is megfogytak. Az általános gazdasági válság mindenütt érezteti hatását. És ez a hatás nálunk, Ausztriában, főleg az idegenforgalom nagymérvű esőkkénésében mutatkozik meg.

— Es mi lesz, vagy mi lenne akkor, ha valamikor, valamilyen oknál fogva egy-két évre teljesen megszűnne az idegenforgalom?

— Teszem fel a legkenyesebb kérdést.

— Erről szó sem lehet, uram! — mondja önérzetesen és bizakodóan a házigazdám. — A mi országunk olyan szép, hogy azt sokáig elkerülni nem lehet. És a mi levegőnk jó s olyan egészséges, hogy arra mindenkinek szüksége van. 10-20 idegen mindig akad a városban. Nyáron, július közepétől szeptember közepéig és télen, a téli sportok idején, még többen is. Ezek elköltöttek itt annyit, hogy hasznukos is, de valahogy mégis csak megélik belőle. És közben várjuk az idők jobbrafordulását.

Ilyen bizakodó, ügyes, figyelmes és élelmes ez a nép. Mindent megtesz, hogy az idegenek jól érezzék magukat. Még ilyen kisebb helyen is, mint Kindberg, a sétányok és szepentinek szárait vágják bele a hegyoldalakba, hogy a vendégeik mindenünnen gyönyörköd-hessenek a táj szépségeiben. A sétányok teli vannak padokkal és pihenőhelyekkel. A folyóvizekkel művészi játékok folytatnak. Megduzzasztják. Agakra osztják. Jobbra-balra kanyarogtatják s olyan mesterséges vireséseket produkálnak, hogy a természet se különbet.

A vízzel való bánásnak különben hasznosági szempontból is nagy mesterei. Minden nagy és kicsi erőművei vízzel hajtattak. Ha egy kis csermely csobog le valahonnan a hegyek közül, aty egy arasznyi magas víztartalommal, a konyhakertész mindjárt zsilipet épít rá s a víz egy részét zárt facsatornákon keresztül kertjébe vagy szántóföldjére vezeti.

Folyók mellett élő kertgazdasággal vagy mezőgazdálkodással foglalkozó népünk sokat tanulhatna ezektől az élelmes osztrákoktól.

DR. LÉBER JÁNOS.

* Idősebb embereknél, kiknek székletete rendszeres és fájdalmas, sokszor napi 3-4 evőkanál természetes „Ferenc József” keserűvíz is meghozza a normális belkiürülést és a kielégítő anyagcserét s így jelentős megkönnyebbülést biztosít. Az orvosok ajánlják.

Színes pósta

*

Afrika mélyében, a hajdani Német-Keletafrika határán fekszik a Magadi-tó, amely egy hatalmas völgy mélyét tölti ki. Egyik oldalán magas hegyek határolják, másikon egy hegyláncolat, mely hat-nyolcezer lábnyira is felér, köröskörül pedig kihalt és csendes minden. A tó partja azonban emberzsivajtól hangos, mert az alig néhány lábnyi mély tó talaja vörösmárványhoz hasonló ásványanyaggal van fedve. Ez a márványszerű kristálytömeg tisztaszóda, körülbelül 20.000 négyzetmérföldnyi területen, amely óriási mélységig terjed. A víz színe fölött szinte kibírhatatlan a forróság, úgyhogy a környékén még a bensülöttek sem tudnak megmaradni huzamosabb ideig, csak a kenyérkereset szükségére kényszeríti őket az elátkozottan kihalt tó partjára.

*

Hollywoodban leleplezték a híres sztárok életkorát. Grace Moore már elmúlt harmincöt esztendő. Norma Shearer harminckétéves és két gyermeke van, Kai Francis még a múlt században született, 1899 január 13-án, tehát néhány hét múlva betölti harminchetedik évét. Marlene Dietrich harminckét évét vall be, de életkora pontosan nem állapítható meg. Katherine Hepburnról, a Stuart Maria című film megrendítőn művészi alakítójáról csak annyit tudnak, hogy harmincéves már elmúlt. Joan Crawford gondosan titkolja életkorát s csak annyit tudnak róla, hogy már 1922 óta filmezik. Mirna Loy és Cluadette Colbert harmincegy, Irene Dunne harminckétéves, Mae West nem árulja el életkorát s az öt meginterjúvoló újságíróknak csak annyit mondott, hogy fiatalnak érzi magát és úgy a film, mint a színpad közönségét erősen tudja vonzani, amint ezt sikerei is bizonyítják.

*

Angliában, a futball hazájában, az idősebb évfajartú emberek is erősen sportolnak. Linadale községben nemrég megalapították a hamarosan óriási népszerűsége vergődött „nagyapák futball klubját”. A nagyapák vígan túrnéznek és meccseiket mindig nagy siker kíséri. Sikerükön felbátorodva, most Londonba mennek a futbalozó nagyapák, hogy itt mérközzenek meg a canning-towni veterán futballcsapattal, amelynek minden egyes tagja túlhaladta már a 70. esztendőt. A csapat kapitánya, C. Burton pedig már 85 éves. A konkurrens futballcsapat 190 tagja összesen 14.000 év boldog tulajdonosa.

A berlini állami Schauspielhausban a színház hátfalát áttörték és a színpad magasságában, tehát úgy, hogy az utcai forgalmat ne zavarja, széles, fedett hidat építettek a színház és a szemben lévő épület között. Ezt a hatalmas, több emelet magas épületet teljesen átépítették és itt helyezték el a Schauspielhaus különleges színpadraktárát. A színpad szegélyétől a raktárház belső faláig 96 méter hosszú szabályos alakú térség keletkezett így, amelynek felét színpadi célra fel lehet használni. A hosszú térséget két helyen is el lehet különíteni vasfüggönnyel, amely teljesen tűzbiztos és semmi hangot nem ereszt át. Így a berlini állami Schauspielhausban lehetővé válik, hogy miközben a színpadon még javában folyik az esti előadás, minden zavar nélkül közvetlen előkészítsék a másnapi előadás díszleteit, amelyeknek felállítása aztán már alig kerül időbe és fáradságba. A raktárház emeletei között nyolc méter magas és kilenc méter hosszú különleges díszlet-felvonó közle-

Szórjon **FLIT**-et a garantált hatású rovarirtót!

Ne próbálja a legyeket silány utánzatokkal elűzni!

FLIT a rovarirtók élén áll: 90 nemzet használja... Ez a legjobb bizonyíték. A FLIT összetételét sohasem tudók utánazni. Azzal a két tulajdonsággal bír, amely a tökéletes rovarirtót jellemzi, ártalmatlan az emberre és halálhoz az összes rovarokra. Ezért utasítsa vissza a kétes készítményeket. Hogy biztos legyen attól, hogy valóban az egyedüli valódi FLIT-et szolgálatok ki, kérje a sörge doboz a fekete szalaggal és katonával.

Szórjon a részke és sarkokba kevés FLIT-POR-t; a rovarok pusztá érintésére elpusztulnak.

FLIT biztosan öl!

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
 negyedévre 210, egy hónapra 70 lei.
 Magyarországon: Egész évre 30 P, félévre 15 P, negyedévre 15 P.
 Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvényelünk meg és nem adunk vissza.
 Csekis választásblyeges magánlevelekre válaszolunk.

Száznyolcvanöt éves székely faház gerenda- felirata

*Mercurea-Ciuc. Saját tud. Ciucsán-
craieni oltmenti községben most kerül le-
bontásra a Vitos nevű ősrégi székely család
birtokában lévő, száznyolcvanöt éves ősi fa-
ház. A Vitos-család ősapja László Róza,
László János nemes főfőszékely örököse
volt. Az öreg faház egyik mestergere-
dján a következő latin nyelvű felírás olvasható:
Anno Domini 1752 Die 26 Iuni, fe-
cit Iohanes László. (Az Urnak 1752-ik eszt-
endejében, június hó 26-án, építette László
János.) A másik mestergereenda, amely a
nagy szobából átér a kishozzába is, 9,80 m.
hosszú, 20x22 cm. vastag és ma is telje-
sen ép. Korhadásnak semmi jele sehol.
Az idő olyan erős patinával vonta be, hogy
alig lehet fűrészelni. Fejszecsapásokra szik-
rát szór. Ezen a gerendán a következő
verses felirat van:*

*„Az munkát én most elkezdem,
Isten nevében mivelem.
Atya, Fiú és Szentlélek
Ebben engem segéljtek.
Óh Istenem, édes Atyám,
Ki mennyben vagy, tekints reám,
Middön most dolgozni kezdek:
Arra igen figyelmezek,
Hogy neved megszenteltesd
S tőlem földön dicsértessék.
Jöjjön Te országod hozzám
S holtom után legyen hazám.“*

*Ez az egyszerű verses felirat megka-
pón mutat rá a székely nép bensőséges
vallásosságára. Isten nevében kezdi el a
munkát kis otthona megépítésére. Tudja,
hogy áldás csak Istent szerető, vallásos éle-
ten van. Ez a hatalmas lelki erőtarthaték tel-
te lehetővé, hogy a székelység ezeröt száz
éven át fennmaradhatott és nem veszett el
török-tatárdúlások, nagy háborúk, elemi
csapások idején. (a. i.)*

**RENDELET AZ ÜZLETEK NYÁRI ZARÓRÁ-
JÁRÓL.** Oradea. Saját tud. A munkaügyi felügye-
léséghez megérkezett a miniszteriumból a nyári
zarórára vonatkozó rendelet, amelynek értelmé-
ben szeptember 15-ig kizárólag minden üzlet déli
1 órától 4 óráig köteles zárva tartani. Az esti zá-
rás időpontja: 8 óra. A rendelet, amelyet Nistor
munkaügyi miniszter irt alá, a mai nappal ér-
vénybe is lép.

LELKIGYAKORLATOK AZ ALVERNÁN.
Clujról írja a Ferencrendiek Házfőnöksége: „A
főtisztelendő papság részére lelkigyakorlatos
napokat rendezünk az Alvernán július és
augusztus hónapokban. Július 12-16, július
19-23 és augusztus 2-6 napjain lesznek a
papi lelkigyakorlatok, ha legalább tíz jelentke-
ző lesz. Ellenkező esetben nem fogjuk megtar-
tani. Jelentkezési határidő az első csoport ré-
szére július 4. A második csoport részére július
5 és a harmadik csoport részére pedig július 26.
Az ellátási díj minden megkezdett nap után
120 lei. Akiik egyszer résztvettek az alvernai
lelkigyakorlatokon, azok feledhetetlen emlékek-
kel távoztak onnan. Jelentkezni lehet Feren-
rendi Házfőnökség, Cluj, Str. Franciscanilor
No. 1.

**Végakaratahoz hiven, a legnagyobb egysze-
rűséggel temették el Drexler Bélát.** Targu-Mures.
Saját tudósítónktól. Minden úgy történt, ahogy
a megboldogult Drexler Béla akarta... Teme-
tése a legnagyobb csendben, szerénységét jellem-
ző egyszerűséggel ment végbe. Drexler Bélának
ugyanis az volt a végakarata, hogy temetése a
nyilvánosság legtöbbször kizárásával, a legna-
gyobb egyszerűséggel menjen végbe. Bár a köz-
vélemény nehezen nyugodott bele, hogy akit szé-
les körben tiszteltek, úgy távozzék el, hogy
egyetlen szál virág se hulljon a koporsójára és a
tisztelők tömege ne kíséresse el utolsó útján, de
mégis így történt. A halott kívánsága szerint
ugyanis csak két jóbarátja és családja két tagja
vegyen részt a temetésen és olyan időpontban
történjen a temetés, amikor sikerül az utolsó
óhajtat keresztülvittele. Ezért a tirimia-marei
kastélyból reggel 4 órakor ökrösszekéren vitték
a koporsót a község határáig s onnan teher-
autón hozták Targu-Muresre, ahol reggel 6 óra-
kor temették el a ref. temetőbe dr. Drexler Béla
nyug. h. államtitkár, a transsylvaniai szövete-
zeti mozgalom egyik nagy emberét, a „Hangya“
elnökigazgatóját. A temetésen felesége, Sztéhló
Margit, fia, Drexler Béla, Incedi-Joksmán Nán-
dor ny. főispán és dr. Czákó József vettek részt
csak, míg több tisztelője a temető sarkóval mő-
göl küldötte utolsó búcsúját a koporsó felé, me-
lyet egy Miatyánk után a sirba bocsátottak.

**AZ ODORHEIUI DALOSVERSENY EGY-
BEESIK A PETŐFI-ÜNNEPÉLLEL.** Dicio-
sánmartin. Saját tud. Az évenként szokásos
Petőfi-ünnepélyt az idén augusztus elsején
rendezik meg Sighisóarón. Az ünnepélyre a
rendezőbizottság a meghívókat már szétkü-
ldötte. Ugyancsak ezen a napon rendezik az
odorheiu daloskerület dalosversenyét. A ver-
seny nagyban emeli a Petőfi-ünnepély fényét,
melynek szónoka dr. Gyárfás Elemér szenátor
lesz.

**Ingyenes szövetkezeti szövegetanfolyam Carei-
ben.** Saját tud. Az „Enomia“ mezőgazdasági be-
szerzési, termelő és értékesítő szövetkezet Carei-
ben szövegetanfolyamot rendez. A tanfolyamon 20
növendéket díjtalanul képeznek ki, ezzel szem-
ben eek a növendékek kötelezik magukat arra,
hogy egy évig fizetéssel a szövetkezet szolgálata-
ban maradnak. A tanfolyamra fizetési jelentke-
zőt is felvesznek.

* **Ha influenzája van, gondoskodjék arról is,
hogy gromra és bélei a természetes „Ferenc
József“ keserűvíz használatával által gyakran és
alposan kitisztíttassanak. Az orvosok ajánlják.**

**JELENTKEZETT-E MÁR PARIZSI UTUNKRA?
Ha nem, még ma jelentse be részvételét.**

Hírek az Izamentéről. Sighet. Saját tud. Mich
Jovi gazdálkodó tehenét a sighet-i vásárrban 7000
leiert eladta. A jó vásár után nem maradhatott
el az áldomás és a gazdálkodó hazafelé tértekor
elnyomta az álmot. Mire felébredt, a nála lévő
7000 leit ismeretlen tettesek ellopták. — Dr. Ho-
dor Gyula polgármester elhatározta, hogy rend-
behozza az Eminescu-parkot és az ott lévő nyá-
ri vendéglőt. A vendéglő javítását már befejez-
ték, míg a parkot és a Salovan szerpentinutát a
katonai előképzősök fogják rendezni, a nyári
köznyitások során. — Pop Jon és Pop Tódor si-
gheeti külvárosi lakosok az erdőben megtámadták
régii haragosukat Vlad Nicorát. A két testvér
egyba-főbe verte. Az öreg gazdálkodó 40 napon
tul gyógyuló sérüléseket szenvedett. — Kedden
este légvédelmi gyakorlatot tartanak a városban.
9 óra előtt 10 perccel elsötétülnek az utcák és
a lakóházak ablakai, míg a katonaságot és tűz-
oltóságot riadó-készültségbe helyezik. A gyakor-
latra vonatkozólag az illetékes hatóságok szigorú
utasításokat adtak ki. — Dr. Mihályi Florent
lemondásával megüresedett a sighet-i ügyvédi ka-
mara dékáni széke. A dékánválasztás, melyet
szerdára tüztek ki, előreláthatólag viharosnak
ígérkezik, mert a dékáni tisztségre sok a jelölt. —
A vármegye közegészségügyi hivatala részére a
napokban megérkezett a már régen szorgalmazott
betegszállító gépkocsi. A gépkocsi vételárát a mi-
niszterium a megye részére járó közegészség-
alapról vonja le.

Ha véglegesen meg akar szabadulni sváb és más
konyha meg pincebogaraktól, hangyáktól, hasz-
náljon biztos hatású **NEOTOX port.**

Nyugodtan mehet nyaralni, ha **Molitoxot** használ,
mert az megvédi szekrényét 3 hónapra a molyok-
tól és elpusztítja annak petéit és hernyóit is.

Kapható minden jó szaküzletben.

Megrendelhető: **AJTAY gyógyszerésznél, Oradea,
Str. Vlăhuța Nr. 46.**

Feljegyzések

Az a cikk, melyet Márton Áron az Ie-
kola legújabb kötetében ifjúságunk átrétege-
ződésének fájó problémájáról irt, tovább veri
a visszhangot. Ez a visszhang nem gyűrűzik,
ahogyan az természetes volna, hanem furcsa,
egyenes vonalban halad: a Déli Hírlap meg
mi közöttünk. Egyébként hideg, nagy csend.

Most legújában ismét a kérdéshez, még
sábjain szólottak hozzá ehhez a kérdéshez, még
pedig a leginkább érdekelt részről. Mohácsy
Mátyás, aki a cikket írja, elmondja benne, hogy
ő kezdettől fogva ennek az átrétegeződésnek
a hive volt, gyermekeit a középiskola elvégzése
után szakiskolákba küldte, az eredmény azon-
ban a nullával egyenlő.

„... Talán újabb átnyergelésre volna szük-
ség — mondja keserű humorral. — De mindig
újabb és újabb átnyergelés sem lehetséges,
mert gyermekeim közel járnak a 30-hoz és így
talán már itt volna az ideje, hogy ne csak á-
nyergeljenek állandóan, hanem egyszer már
üljenek is a nyeregben...“

Azonban, hol a nyereg, amelybe magyar fiu
is felülhetne?

„Amig a kezeinkben levő vállalatunk veze-
tősége, melyekben magyarpárti intézőbizottsá-
gi tagokat is találunk — ugymond — gyakor-
nokoknak jelentkező ifjakat azzal utasítanak
el, hogy nem alkalmazhatják őket, mert —
horribile dictu — magyarok és nem más nem-
zetiségűek, addig hiábavaló minden cikkzés,
sopánkodás és műfelháborodás...“

Fájdalmasan aktuális valóság. A megálla-
pításokba azonban valahol tévedés csuszott,
nem egyedül Mohácsy Mátyás tévedése, hanem
nagyon eok jóhiszemű magyaré. Mi ismerünk
néhány — sajnos feletlébb kevés — valóban
magyar vállalatot: bankokat, nyomdákat, bizto-
sítótársaságot. Ezek nem is tartanak más tisz-
viselőt, csak magyart és biztos, hogy e mellett
az elv mellett tűzön-vízen keresztül kitartanak.

Vajon nincsen az aposztrófált vállalatok
magyarsága körül a tévedés? A látszat sokszor
csal. A kávéházi és kaszinói magyarkodástól az
egyszerű társas magyar életig, a természetes
magyar társadalmi összefüggésekig hosszú az
út, amelyet éppen az aposztrófált nem is
óhajtanak talán megtenni?

Munkácsy Mátyás szemrehányásokat tesz
amiatt, hogy ezen a helyzeten senki sem segít.
De vajon lehet-e segíteni ezen? A folyók sza-
bályozásához nem elég a mérnök, mindenek-
előtt — folyóra van szükség. A magyar gaz-
dasági életnek nincsen meg a maga folyamata,
nincsen meg a medre.

Előbb ezt kell megteremteni és ez a hason-
lat jól mutatja azt is, hogy mekkora feladat
vár itt ránk, a mi ifjúságunkra. Nem kisebb ez
a feladat, mint igazi folyóknak igazi medreket
ásni. Talán még ennél is nagyobb. De úgy,
mint az, ez is lehetséges. Sok-sok fiatal egész-
séges kar kell hozzá, végig az egész terepen,
mindenütt, ahol ennek a folyamatnak egyszer
— folynia kell. (Skin.)

Halálozás. Satu-Maren nagy részvételt keltett
szent-katolnai Faragó Ignác nyugalmazott es-
és kir. kapitány halála. A rendkívüli képességek-
kel megáldott öregur 1868-ban született. Katona-
családból származott s bár művészi hajlamai a
zenei pálya felé vitték, édesapja kívánságára ő
is katonaiskolába vonult, ahol kitüntetéssel vé-
gezte el tanulmányait. A világháború alatt az
orosz fronton küzdött. Sebesülten Bécsbe került,
ott megismerkedett Habsburg Ferenc Szalvator
főherceggel, aki a vörös kereszt élére helyezte.
Megkapta a Signum Laudist, tagjává a Máltai
lovagrendnek, ezenkívül még 14 kitüntetést ka-
pott. Gyönyörűen hegedült és Liszt Ferenc is
többször kísérte. Családi okokból kilépett a had-
ereyből, a közoktatásúpy szolgálatába állott s
mint tanfelügyelő ment nyugdíjba. Halála fele-
sége szül. Esztergomi Blanka, Faragó Ibolyka
zongoraművésznő, Manák Józsefné Faragó Juci,
Manák József hírlapíró és kiterjedt, tekintélyes
rokonság gyászolja. Hétfőn temették el őszinte,
nagy részvét mellett.

**Ötven százalékkal csökkentették a béreket —
a munkások sztrájkba álltak.** Timisoara. Saját
tud. A jimboleai „Union“ kalapgyár két héttel
előtt felmondta az eddigi bértarifát és munká-
saival közölte, hogy ötven százalékkal csökkentti
a béreket. A munkások a timisoarai munkaügyi
felügyelőséghez fordultak, amely aztán igyeke-
zett is a gyár vezetőségét eltéríteni szándékától.
Sőt a régi bértarifa lejártának napján ki is szállt
Jimboleára az egyik munkaügyi felügyelő, az
igazgatóság azonban ragaszkodott álláspontjához
és a béreket a felére szállította le. A gyár mun-
kásai — többszázan — sztrájkba léptek. A leszá-
llított árszabály szerint a munkás napi hatvan
lei helyett ezentul harminc leit, a munkásné pe-
dig harminc lei helyett tizenöt leit keresne: te-
hát száznyolcvan, illetve kilencven leit hetenként.

Mindennemű szigetelési munkához legideálisabb anyag.

FLINTKOTE

befon fedélhez, balkonhoz, teraszhoz, nedvesség és rozsdá elleni szigeteléshez. Vízmentes padló.

FLINTKOTE

Shell gyártmány.

Romániai vezérképviselet:

FRAJII KLEINER

BUCUREȘTI, STR. CULMEA VECHI, 2
GALAȚI, STRADA MARE, 75

Egy orosz hadifogoly haza akart menni Oroszországba. Sighet. Saját tud. Rahov András orosz hadifogoly, aki a háború befejeztével Ausztriában maradt, majd meg Csehszlovákiában telepedett meg, vissza akart menni hazájába. Rahov el is indult és Lengyelországon át akarta elérni az orosz földet, azonban eltévedt és Lengyelország helyett Romániába jött. A határőrség letartóztatta Rahovot és a bíróság tiltott határátlépésért egyhavi fogságbüntetést szabt ki.

Két gyermeket súlyosan megsebesített a háborúból visszamaradt gránát. Tg-Săucești. Saját tud. Ghelintza községben Cseh József nevű 9 éves és Zoltán nevű 7 éves gyermekei a mezőn régi gránátot találtak, mellyel játszottak. A gránát egy kőhöz ütődve felrobbant és a kisebb fiút olyan súlyosan megsebesítette, hogy életbenmaradásához nincs remény. A nagyobb fiú karján és mellén szintén súlyos sebeket kapott.

MEGRENDÍTŐ VASUTI KATASZTRÓFA BUDAPEST MELETT. Budapestről jelentik: A magyar főváros közelében megrendítő szerencsétlenség történt. Vasárnap a késő esti órákban, Budafok mellett százazres tömeg jelenlétében avatták fel az új budapesti repülőteret és amikor egy helyi érdekű vonat a felavatási ünnepségekről visszatérő nézőközönséggel visszafelé jött, eddig még meg nem állapítható körülmények között Budafoknál kiskilott. A vonatvezető lélekjelenléte megakadályozta a nagyobb szerencsétlenséget, de miközben a sötétségben az eltakarítási munkálatok folytak, egy második vonat érkezett a helyszínre, mely teljes erővel belefutott a kiskilott vonatba. A rettenetes erejű összeütközés következtében a második vonat vagonjai kiskilottak és a nagy sötétségben borzalmas pánik keletkezett. A mentési munkálatok során megállapították, hogy Kuczi Gyula 40 éves miniszteri tisztviselő a helyszínen meghalt — míg 12 ember életveszélyes és hatvan embert pedig súlyos állapotban szállítottak kórházba. Budapest kórházai az éjszaka folyamán megtelek sebesültekkel, rengeteg operációt hajtottak végre és nagyon sok utas végtagjait amputálni kellett. A vasúti szerencsétlenség minden valószínűség szerint még újabb halottjai lesznek.

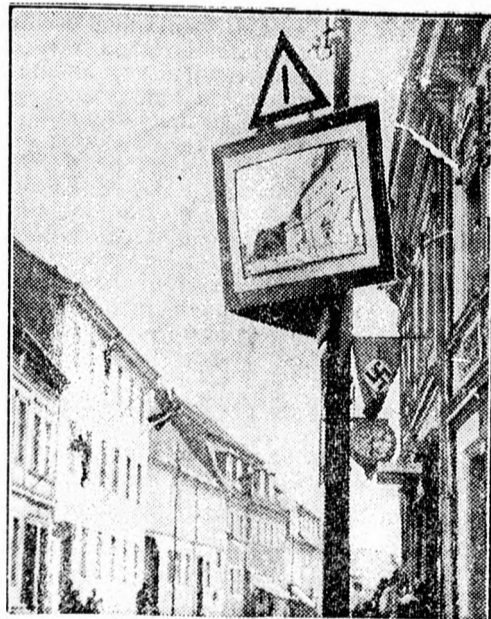
Jövendőmondó megjósolt szerencsétlenségétől való félelmében öngyilkos lett egy idegbeteg asszony. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Röviden jelentjük, hogy Gondos Viktor frumosai borbély- és fodrászmester felesége kétszer revolverrel a szájába lőtt és élet-halál közt lebeg. A vizsgálat nagyon érdekes és tanulságos okát állapította meg az öngyilkossági kísérletnek. Kiderült, hogy Gondos Viktorné ezelőtt tizenöt évvel vásári jövendőmondóval megjósoltatta a jövőjét. A jós nő többek között azt is megjövendölte, hogy az akkor még viruló szép, egészséges, erőteljes asszonyt tizenöt év után „nagy szerencsétlenség” éri. Gondos Viktorné annyira szívére vette a jóslást, hogy állandóan azzal foglalkozott és kétségbeesett rettegés között élt. Betegen érzékeny lett. Képzeldődt, ami idegeit teljesen felőrölte. Mindenben és mindenki ellenében látott. Aztán már nem bírta a halálos árnyékként kíséző „nagy szerencsétlenség” beidegzett gondolatát és hogy megszabaduljon tőle: elkövette a „nagy szerencsétlenség”-et, amely így tényleg bekövetkezett. Önkéntelenül Horatius egyik ódája jut eszünkbe. Már a pogány klasszikus költő is így énekelt, nem is említve a keresztény vallás babonát tiltó rendelkezéseit: „Sohse kutasd, azt tudni nem szabad, az ég nekem s neked mi sort ad...” Intő példának szolgálhat Gondos Viktorné szomorú és tragikus esete hiszékeny, babonás falusi lakosoknak, akik még ma is, rendszerint cigánynőkkel, kártyával, kávéaljjal, bab-szemekkel, tenyérből jövendőtetik meg a jövőt. Ezért jött éppen idejében az a miniszteri rendelet, amely a jövendőlés minden formáját betiltja. Csak aztán hajtsák is végre a hatóságok a legszigorubbant ezt az üdvös rendelkezést!...

Beltrések Tg-Săucești. Saját tud. Tg-Săucești vakmerő betörést követtek el eddig ismeretlen tettesek, akik egy éjszaka két szomszédos üzletet fosztottak ki. A nagy nyugalommal dolgozó betörők előbb Apró András vegyeskereskedéséből hordták ki az értékesebb fűszerárakat, majd kedvet kaptak a szomszédos Zsarnóczy Károly terményüzlet feltörésére is. Zsarnóczy azon a napon éppen otthagya a kasszát, melyben több mint tizenötezer lei volt s a betörők ezt az összeget megkaparintva, annyira megörvendtek a zsákmánynak, hogy az Apró-féle üzlethől elhordásra elkészített áruból csak az értékesebb dolgokat vitték el. A betörők minden valószínűség szerint, teljesen ismerősök voltak a helyzettel.

Ezentul minden vonaton szállítanak postát. Timișoara. Saját tud. Mindamellett, hogy a Banatban, de másutt is felszaporították a közlekedő vonatok számát, csak bizonyos időben bizonyos vonatok szállítanak postát is. A posta és a vasút minden új menetrend bevezetése előtt, ugynevezett postai menetrendben állapodnak meg s a postakocsijáratok eszerint közlekednek. A postánál rájöttek most arra, hogy a repülőgépek és rádió korszakában mégsem lehet bizonyos vonalakon naponta csak egyszer postaszállítványt küldeni, különösen akkor, ha azon a vonalon több vonatjárat is közlekedik. Az egyik aradi motorosvonattal például a posta már rendszeresen küld postautalványt, aki zárt zsákokban viszi a levelezést, hogy — Aradon feladhassa. Ugyanis a timișoara—aradi motoros Aradon személyvonathoz csatlakozik, amely postakocsit visz Oradeára. Itt csak az a hiba fordul elő, hogy a postakalauz egyes leveleket nem igen fogad el. A közönség kívánsága szerint az illető motorosvonatra postaszekrényt kellene alkalmazni, amelyet aztán Aradon kiüríthetnének. A posta most tovább megy és értesülésünk szerint azzal a tervvel foglalkozik, hogy ezentul az összes vonatok szállítsanak levélpóstát, még azok is, amelyeken nincsen postakocsi. A vasúti szolgálati kocsikra szerelnének postaládikót s a leveleket a vasúti személyzet adná le a rendeltetési állomáson. Hír eszerint a tervet a postai vezérigazgatóság is magáévá tette és ilyen irányban tárgyalásokat is folytat a vasúttal.

A „MAGYAR LAPOK” párizsi társasutazásának utolsó határnapja: június 25!

Satumarei híradó. Saját tud. A satumarei esküdtészek szombaton délután négyhónapi fogháza itélte Pinteá Mária 38 éves cernesti asszonyt, aki elevenen eltemette üszülött csecsemőjét. — A városi tanács hetven ezer leit szavazott meg a repülőter jelzőépítkezésére. A légi kikötő közepén husz vagon kőből és mészből óriási kört építenek, benne Satu-Mare névvel és egy északi irányt mutató nyíllal. A tanács ezzel szemben elutasította a légügyi miniszterium beadványát, amelyben ötezer lei kiutalását kérte a városról a repülőter fenntartási költségére. A tanács elutasító végzését azzal magyarázta, hogy a repülőter még fel sem épült, tehát fenntartása sem kerülhet pénzbe. — Bihari Ferenc farkasal jegyző ablakán néhány hónappal ezelőtt ismeretlen tettes kétszer belélt és majdnem halálra sebezte a jegyzőt. A csendőrség megállapította, hogy a merényletet Zöldi László földműves követte el részegen. Az esküdtészek Zöldit felmentette a vád- és következményei alól, mivel bebizonyosodott, hogy a merényletet nem gyilkossági szándékból követte el, hanem csak részegen durva tréfát eszelt ki a jegyző felbosszantására.

Tükrő a forgalmas utcasarkon.

Érdekes közlekedési újítást vezetett be Schmiedberg fürdőváros tanácsa. A forgalmas utcasarkon — a képünkön is jól látható — tükröket állítottak fel, amelyek jelzik, hogy a keresztutuban jön-e valamilyen jármű.

* Ideges emberek gyomor- és bélhijánál reggelizés előtt egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz kissé felmelegítve igen kellemes háziszor, amely a széketétet elrendezi, az emésztést előmozdítja és az egész anyagcserejét jótékony befolyásolja. Az orvosok ajánlják.

Hatalmas vihar pusztított a Banatban. Timișoara. Saját tud. A hosszantartó forróság után vasárnap este hatalmas vihar kerekedett a Banat több részén. A vihar sok helyen károkat és szerencsétlenséget is okozott. Igy Benciculerman községben Izdraila Paul 75 éves gazdálkodó észrevette, hogy a vihar lesodorja a háza tetejéről a cserepeket. A tomboló orkánban létrát támasztott a tetőhöz és fölment, hogy rendbehozza. Hirtelen a villám belecsapott a házba, amely felgyulladt és földig leégett. A bentlevők alig tudtak kimenekülni. A 75 éves gazdálkodónak csak szennéeggett holtestét találták meg a romok között.

MÉG MA JELENTKEZZÉK a „Magyar Lapok” nagy párizsi társasutazására.

* Egy kirívóan kipirosított arc feltűnően hat és amellettl izléstelen. A hiba azonban legtöbbször nem a nőkben van, hanem magában a pirosítóban. A Khasana használata egy élvezet, mert Khasana ajak- és arcpirosító vorázslatos szépítő szerek.

ELTEMETTE A LAVINAOMLÁS A HYMALAJA-EXPEDÍCIÓT. Londonból jelentik: Mint Simlából jelentik, a Himalaja-expedíció hét tagját és kilenc teherhordóját eltemette a lavina. Az expedíció két tagja megmenekült, a többiek a lavinaomlás áldozataivá lettek.

Condnehove-Szentkeresztly:

Beszélgetés az életszentségről

88 oldal. Izléses karton borítékban. Füzve 65 lei és portó.

Rendkívül mélyenjáró példabeszédekben mutatja meg ez a könyv Árpádházi Szent Erzsébetben az ember s a szent harmonikus egységét. Megrendelhető könyvszítályunknál.

Ciuc megyei rövid hírek. Saját tud. Lunca de sus község „Komját” nevű erdejében Sennensiebt Testvérek és Izsák Dezső fatermelők és fakereskedők gömb- és faragottfa raktára, eddig ismeretlen okokból leégett. A vizsgálat és a kárbecslés megindult. Ugyancsak erdőtüz keletkezett Sancaieni község „Lucsoe” nevű erdőrezsében. A kirendelt lakosság közmunkával eloltotta, nagyobb kár nélkül a tüzet. Bicz községből is erdőtüzet jelentettek az ügyészségre. „Csipkés” nevű erdőrezsében keletkezett tüz, amelyet szintén közmunkával a lakosság oltott el. A kár itt már jelentékeny. — Az elmúlt héten három ízben is bőséges eső esett. Sajnos, a megye több helyén az eső jéggel jött, ami súlyos terménykárokat okozott. A jégkár mintegy kétszázötven hold termést tett tönkre. Általában azonban az eső sokat javított a gabonaféléken, kapásnövényeken és kerti veteményeken. — Veress István Lajosé lazareai gazdálkodó csúre és istállója, gazdasági felszerelésével együtt leégett. A kár eléri a százezer leit, amelyből — nem lévén biztosítva a két épület — semmi sem térül meg. A vizsgálat a tüz oka megállapítására megindult. — A vármegyei tanács június elsején ülést tart. Napirendben szerepel a költségvetés módosítása, tüzrendészeti szabályrendelet módosítása, a múlt közigazgatási évről szóló megyefőnöki beszámoló, a kisorsolt tanácsosok helyébe választott új tanácsosok eskütétele. — A Nástásescu hírtelen tragikus körülmények között elhalt postafőnök helyébe Nicolescu Vasile cälărași főnököt helyezték át. — Hósi emlékművet avatott a napokban Chileni giurgiui község székely lakossága. A hósi emlékmű giurgiui fehér márványkockákból készült, csonkagula alakú építmény. Teljes mása a Mandzsuriában, Dauria helyiségben hadifoglyok által elhalt magyar bajtársaik emlékére állított emlékműnek. Péter Árpád igazgató-tanító ötlete, buzgólkodása és a község jóerzésű lakosságának áldozatkészsége tette lehetővé az ötvennyolc székely hősihalott részére méltó emlékmű emelését. A felavatáson László Ignác főesperes mondott ünnepi misét, ugyancsak ő tartotta meg az avatási szertartást. Dr Gaál Alajos orvos, a Magyar Párt giurgiui járási elnöke mondotta az ünnepi beszédet. A nagy lendülettel és lelkesedéssel elmondott beszéd után szavazatok és énekek hangzottak el.

SPORT

Diadalmaskodott a nagyobb iátékkultura

Középeurópa-Nyugateurópa 3:1 (1:0)

A kifejelethebb technika, az okosabb adogatás, a lapos labdák-
kal való játék döntötte el a mérkőzés sorsát

Amszterdamból jelentik: Hetvener néző jelenlétében, Jewel (angol) bíró vezetése mellett játszották le a nagy érdeklődéssel várt találkozót.

Középeurópa fut ki elsőnek azurkék ingben, fehér nadrágban. A szél eláll, a szemerkélő eső is megszűnik, néha-néha már a nap kibújik a felhők mögül. Nyomban azután jön a nyugateurópai csapat is. Egyszerben áll fel a két együttes és vigyázz-állásban hallgatja végig a holland himnuszt.

Sárosi dr és Jakob a két kapitány. Jewell sorsol, Sárosi dr választ. Középeurópa játszik első féldőben nappal hátban. A két csapat így áll fel:

Középeurópa: Olivieri (olasz) — Sesta (osztrák), Schmaus (osztrák) — Serantoni (olasz), Andreolo (olasz), Lázár (magyar) — Sas (magyar), Meazza (olasz), Piola (olasz), Sárosi dr (magyar), Nejedly (csehszlovák).

Nyugateurópa: Jakob (német) — Paverick (belga), Caldenhove (holland) — Kitzinger (német), Goldbrunner (német), Delfour (francia) — Lehner (német), Braine (belga), Bakhuys (holland), Smit (holland), van den Eynde (belga).

Meglepetésre az első negyedórán Nyugat van fölényben, majd hullámzó játék alakul ki. Közép nehezen talál magára, de a 17. percben váratlanul gólt érnek el. Piola hátraadja a labdát és a jól érkező Sas a halóba fejezi (1:0). Félülkeredik Középeurópa s Jakob csak szerencséivel tud tisztázni. Schmaus megsérül, helyébe az olasz Rava jön be.

Szünetben megállapítják, hogy Nyugat töb-

bet támadott, de Közép lötte a gólt.

A második féldő első negyedójában kiegyensúlyozott a játék képe. Feltűnő Nyugat csatárainak balszerencsége kapu előtt. Már a 4. percben Sas góloz (2:0). A második negyedórán feljön Közép és állandóan támadva gólt rug: a 31. percben Nejedly révén. Nyugat a 42. percben Olivieri és Rava hibájából Bakhuys lövésével megszerzi a becsületgólt (3:1).

Középeurópa megérdemelten győzött. Nagyobb játékkulturája diadalmaskodott. A nagyobb egyéni képességeket is Közép vonultatta fel. A csapat két legjobb embere Sas és Piola volt. Sárosi dr, a neki szokatlan helyen is hasznos tudott lenni, de szemre nem hódított úgy, ahogy várták. Kiténtek még Andreolo és Sesta. Nyugat együtteséből Smit vált ki, de Bakhuys, Lehner és Jakob is dicséretet érdemel.

Nyilatkozatok a mérkőzés után:

Fodor dr: Nagyon jó propagandája volt a futballnak! Középeurópa jobb. Szünet után abszolút fölényben volt. Sas és Piola a legjobb. Lázár szünet után gyengébb volt, azután feljavit. Sárosi dr sokat dolgozott.

Coppola: Mint egy összeszokott klubcsapat, úgy játszott a Közép! Sas nagyon jó. Legálább két góllal jobbak voltunk Nyugatnál.

Mauro: Technikában Nyugat fölött allunk. Így meg kell hajolni Közép nagyobb tudása előtt.

Lotsy: Középeurópa lapos játéka tetszetős. Megérdemelten nyerte Közép a mérkőzést. Nálunk Smit, Középben Sas és Piola játéka tetszett.

Középeurópa Kupa üzem kicsiben

Főlényesen győzött az Újpest a Venus ellen

Genova idegenben is könnyen nyert. — A svájci bajnok Grosshoppers döntetlenül ért el s így kiverte a Prostejovot a kupából

Vasárnap az amsterdami Középeurópa-Nyugateurópa mérkőzés miatt csak 3 mérkőzést játszottak le a KK első fordulójának revans küzdelmeiből. Az Újpest, Genova és a Grosshoppers bebiztosították a második fordulóban való részvételüket. Váratlanul jött, de megérdemelt a Grosshoppers sikeres szereplése.

Részletes eredmények a következők:

Újpest—Venus 4:1 (2:0)

Budapest, 10.000 néző, játékvezető Mattea (olasz). Újpest győzelme vitathatatlanul megérdemelt. Szünet után kitűnt a lilák nagyobb klaszisea s csak akkor engedtek az iramból, amikor már 3:0-ra vezettek. A Venus ekkor megmutatta, hogy vannak értékek benne. Legnagyobb dicséret a román csapatra, hogy akkor sem adta fel a küzdelmet, amikor már teljesen kilátástalan volt már-már a továbbjutás. Legjobb emberük Bodola és Humis volt. Gain mint szélsőfedezet és Eisen-

beisen, mint középfedezet volt jobb. Az Újpest minden embere dicséretet érdemel. Különösen sokat dolgozott a fedezetsor. Góllövők: Zsengelér (2), Vincze és Kállai, illetve Humis.

Genova—Gradjanski 3:0 (3:0)

Zágráb, 12.000 néző, Bíró Bereneh (osztrák). Az olasz kupagyőztes okos taktikájával otthonába is legyőzte a jugoszláv bajnokcsapatot, amely így kiesett a további küzdelmeiből. Az első féldőben Marchionneschi, Servettia és Fascinelli révén három gólt rúgnak az olaszok, szünet után pedig védelemből vonulnak s a Gradjanski hiába támad állandóan, gólt nem ér el.

Prostejov—Grosshoppers 2:2 (1:1)

Prostejov, 10.000 néző, bíró Popovics (jugoszláv). A hazai csapat többet támadott, de a svájciak jól védekeztek. Góllövők Kuchta és Drozd illetve Ruff és Wagner. Az első mérkőzésen a Grosshoppers győzött 4:3-ra s így a Prostejov kiesett.

B) ligában:

Simeria: Craiu Jovan—CFR 2:1 (1:1).
Oradea: Vulturii—Törekvés 1:1 (1:0).
Timișoara: Olimpia—TMAC 3:1 (2:0).
Cerei: Victoria—Mures 1:1 (1:1).
Baia-Mare: Phoenix—Soimi 4:2 (1:0).
București: Sportul Studentesc—Textila 3:1 (1:1).

Ligabajnokságról:

Satu-Mare: Electrica (Oradea)—CFR 3:1 (1:0).

Nemzetközi mérkőzés:

Cluj: Victoria—Bratislava 2:2 (1:0). A pozsonyi csapat játéka tetszett. Góllövők: Cociuban, Corner, illetve Javor, Chodak.

Barátságos mérkőzés:

Resita: AMTE—UDR 4:1 (3:0).
Timișoara: Rapid—Zsombolya vál. 0:0.
Sibiu: NSE—HTV 2:1 (1:0).

Belföldi sporteredmények

A Rapid nyerte a Román Kupát

Rapid FC—Ripensia 5:1 (1:1)

Bucureștiből jelentik: Mintegy 15 ezer néző előtt folyt le a Román Kupa döntő mérkőzése, amelyet a Rapid FC nyert meg immár másodszor. (Eddig hétszer nyerte a Ripensia és egyszer az FC Rapid). Az első féldőben egyenlő erőlküzdenek s Barátky gólját Dobay egyenlíti. Szünet után visszaesnek a profik és a Rapid gyors egymásutánban négy góllal biztosítja be értékes győzelmét. Góllövők: Barátky, Moldoveanu (2) és Avar.

Miért bocsátotta el a Venus Platko edzőt?

A budapesti „Nemzeti Sport”-ban látott napvilágot az alábbi igen érdekes közlemény, amely a nagy port felkavart Platko-ügy néhány eddig ismeretlen részletét világítja meg. Mi minden kommentár nélkül adjuk a cikket.

Filip Iustin, a CAO elnöke Budapestre jött az Újpest—Venus-mérkőzésre. A CAO elnöke ismeri a Platko-ügyet, alkalmunk volt vele beszélni s ő a következőket mondotta munkatársunknak:

— *Bodola Gyula volt játékosunk, akit a Venusnak adtunk át, bejelentette nekünk, hogy Platko közvetítési díj címén 70.000 leit kér tőle. Bodola azt kérte, hogy ennek az összegnek a felét a CAO vállalja magára. Mi, a CAO furesának találtuk Platko kérését s ezért néhány nappal a mérkőzés előtt levelet írtunk neki. Ebben megírtuk, hogy 1. költségvetésünkben ilyen célú kiadásra nincs fedezet; 2. egyesületünk soha senkinek nem adott megbízást Bodola eladására, sőt maga a játékos sem kért meg erre senkit és 3. tudomásunk szerint Platko állítólagos közbenjárásának semmiféle bejolyása nem volt az ügyre. Közöltük Platkóval, hogy Kovács Miklós játékosunk bejelentette az elnökségünknek, hogy beszélt Platkóval, aki azt mondotta, hogy átviszi a Venushoz, ha ezért 100.000 leit fizet neki. Megírtuk Platkónak, hogy úgy látszik nálunk is be akarja vezetni a spanyolországi szokásokat. Lehet, hogy ezek a szokások Spanyolországban jól beváltak, de nálunk nem szabad ilyesmit megengedni. Levelünket azzal zártuk, hogy közölje velünk levelében azt, hogy Bodola eladásával kapcsolatban neki semmiféle követelése nincs. Megírtuk, hogy ha nem válaszol a levelinkre, akkor az ügyet közöljük Marinescu miniszterrel. Platko nem válaszolt s ezért mi az esetet megírtuk a Venus elnökségének. Levelünk vétele után a Venus megelégedte Platko anyagias „működésével”, nem akarta azonban a fontos mérkőzés előtt a kedélyeket felkavarni s ezért csak a mérkőzés után bocsátotta el Platkót. Platko voltaképpen már a mérkőzés előtt el volt bocsátva. Aki tehát azt hiszi, hogy Platkót a csapat összedőlésére körül törtétek, vagy a verség miatt bocsátották el, az téved. Ennek így kellett történnie. Nem szabad, hogy Platko rontsa a Romániában működő számos magyar edző jó hírét. Ezek az edzők ugyanis Platko kivételével elismerést szereztek a magyar sportnak.*

Igy szól Filip Iustin nyilatkozata, amely teljes fényt derít a Platko-ügyre.

Gyenge eredmények az oradeai kerületi atlétikai bajnokságokon

Oradea. Saját tud. Szombaton és vasárnap rendezte meg az Atlétikai Liga a csendőriskola pályáján a kerületi atlétikai bajnokságot, amelyen az Esta-sun atlétái vettek részt. Az eredmények elég gyengék, de még így is örülnünk kell, hogy végre valami mozgást látunk s életjelt ad magáról az évek óta haldokló oradeai atlétika.

A verseny részletes eredményei a következők:

100 m.: 1. Könyves 11 mp. 2. Borodi 11.2 mp. 3. Schuller 11.4 mp.

200 m.: 1. Könyves 24.8 mp. 2. Krupka 25 mp. 3. Domján.

400 m.: 1. Krupka 56.5 mp. 2. Könyves. 3. Soltész.

800 m.: 1. Hideg 2.1 mp. 2. Tudor 2.20 mp. 3. Jádi.

5000 m.: 1. Szücs 17.15 mp. 2. Tudor. 3. Thal-mayer.

4x100-as staféta: 1. Esta Sun A. (Borodi, Könyves, Schuller, Krupka) 47.8 mp. 2. Esta Sun B. (Soltész, Bartos, Nagy, Técsi.)

Diszkoszvetés: 1. Domján 36.94 mp. 2. Fábán, 3. Krupka.

Magasugrás: 1. Krupka 161 cm. 2. Domján 156 cm. 3. Schuller 156.

Görclyvetés: 1. Krupka 46.30. 2. Domján 43. 3. Técsi.

200 m. gát: 1. Krupka 2.85 mp. 2. Domján 29.5. 3. Schuller 30 mp.

Súlydobás: 1. Krupka 11.51. 2. Fábán, 3. Soltész.

KÖZGAZDASÁG

A külföld részvételével rendezik meg az Észak-Romániai Hónapot

Hetvenöt százalékos kedvezményt ad a vasút a kiállítás idejére. A külföldiek vízumkedvezményt kapnak

Satu-Mare. Saját tud. Tavaly Satumarei Hónapot rendezett a város. A sikeres felbuzdulva, ezidén Északromániai Hónapot rendeznek a Kereskedelmi és Iparkamara előkészítésében. Tisca Emil bankigazgató, a kamara elnöke, szombaton nyilatkozott az Északromániai Hónap terveiről, amelyhez hasonló — a fővárost kivéve — egyetlen romániai város sem alkotott.

— Ennek egyedüli magyarzata abban rejlik — mondotta Tisca Emil — hogy a mi városunk négy ország vasuti és kereskedelmi csomópontja. Eppen ezért a kiállítás megrendezésének nemcsak a helyi, hanem a külföldi áru és kiállítások. Bucurestiben felkerestük Koreczky cseh kereskedelmi attasét, aki legmesszebbmenő támogatását ígerte meg. Az Északromániai Hónapon kiállítják Ruzinszko ipari és mezőgazdasági termékeit, felvonultatják a híres cseh selyemipart.

— Magyarország részvételére szintén számítunk. Ebben az irányban megkeresést intéztünk a debreceni kereskedelmi kamarához, ahonnan a napokban kell megjöjjön a válasz. Magyarország gyáripárát mutatná a kiállításban, amely a Kereskedelmi és Iparkamara székházában, a volt

kereskedelmi gimnázium hatalmas épületében a kórházak előtti téren és a Római kertben zajlata le, izléses pavilonokban. A Római kert a mezőgazdasági és ipari gépek kiállítására szántuk. A kiállításra a román, magyar, német és cseh nyelvű reklámok használata már biztosított van. Az augusztus 15-iki megnyitóra dr. Pop Valér kereskedelmi miniszter is jelen. A kiállítás szeptember 1-én zárul.

— A CFR vezérigazgatósága szombat hajnalról hétfő éjfélig 75 százalékos vasuti kedvezményt biztosított az ideutazóknak, a többi napokon féláru jegykedvezményt adnak. Dr. Pop Valér ajánló sorával kérvényt adunk be a külügyminisztériumba a külföldi utasok vízumdíjának elengedése érdekében.

— A lelki üdülésről sem feledkeztünk meg. Kongresszusokat, hangversenyeket, sportünnepélyeket, nemzetközi mérkőzéseket rendezünk az Északromániai Hónap keretében és megüljük a Kereskedelmi és Iparkamara tízéves jubileumát — fejezte be nyilatkozatát Tisca Emil, aki Grecu Ioan kamarai főtitkárral végzi a szervezés nehéz munkáját.

Tarthatatlan állapotokat eredményez az adókihágások besugóinak megjutalmazása

Milliárdos bírságok, amelyekről kiderül, hogy semmi alapjuk sincs

Bucurestiből jelentik: Az adótörvények ama intézkedése, amely szerint jutalomban részesülnek az adókihágások feljelentői és az azokat megállapító adóközegek, az utóbbi években számtalan esetben indított el olyan adókihágási eljárásokat, amelyek alapján százmilliókra menő pénzbüntetéseket róttak ki minden reális alap nélkül.

Alaptalan feljelentésekre, vezető iparvállalatok ellen indultak adókihágási eljárások, amelyek legtöbb esetben a vállalatok felmentésével végződtek.

Ez adott okot arra, hogy a Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége ennek a rendszernek sürgős megszüntetését kéri.

A pénzügyminisztérium közegei az utóbbi években milliárdokra menő pénzbírságot róttak ki az adótörvény ellen elkövetett kihágások címén. Így az Astra Romana petróleumvállalat ellen egy 386 és félmillió, egy 139 millió és egy 52 millió leies pénzbírságot róttak ki. Nathan Eidinger ismert tőkére 168,2 millió, a nürnbergi Maschinenfabrik Augsburg romániai képviselőjére 48 millió, a Metro Goldwin Film bucaresti képviselőjére 20,2 millió, a Paramount Filmre 19,4 millió leies pénzbírságot rótt ki a pénzügyigazgatóság.

Ezekben az adókihágási ügyekben a kivetett pénzbírság összege 869 és félmillió lei volt.

Milliárdos bírságokat róttak ki ezenkívül a pénzügyi közegek szeszgyárakra. Mindezeket a pénzbüntetéseket végső fokon a tábla, vagy a Semmitörvény megismisítette azzal az indoklással, hogy

ezeknek a hatalmas pénzbírságoknak a kivetése törvénytelen volt.

FONTOS!

Alkoholizmus Alkoholkérdés

Írta dr. Donáth Gyula. Ára 40 lei
Megrendelhető könyvosztályunknál.

Készült a Szent László-nyomda Rt. kőrtorgógépén. Oradea, Strada Regele Carol II. No. 5.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.)
Cím a kiadóban 10 lei.

Különféle

Horgolást
és filé-munkát vállalok
Cím: Str. Crisan 2. Szociális Testvérek.

Biztosan megszabadul
a sváb és ruszli bogártól, ha „Neotox” irtószert használ. Még ma próbálja ki. Kapható Oradeán: Ajtay gyógyszerárban, Str. Vlahuta 46. szám.

Szines és finom
fehérenemű hímzést vállalok. Szabó J. Oradea, Gheorghe Lazar-u. 5.

Bérbeadó
2 szobás, fürdőszobás, parkettás urilakás (magánház) cca 1 és fél hold értékes gyümölcsös, kertészetnek alkalmas területtel a Josia-telepen Berhelot-utí villamos megállótól 10 perenyire. Bérbeadó hosszabb időre is. Erdéklődni lehet Kortismáros Lászlónál, Str. Pasteur 13. Telefon 85.

PUHA OLMOT
állandóan vesz a Szent László-nyomda r. l. Oradea, Str. Regele Carol II. 5. szám.

Lakás

Kiadó
tisza egyszoba konyhas lakás, mellékhelyiségekkel aug. 1-től. Oradea, Str. Mihail Sorbul 23. szám.

Kiadó
uri családnál a központban különbejárattal, elegánsan burorozott utcai szoba. Oradea Str. Brațianu 21.

Külföldi sporteredmények

Rajczy Imre Magyarország 1937. évi kardbajnoka

Budapestről jelentik: A Nemzeti Tornacsarnokban vasárnap vívták le Magyarország 1937. évi kardbajnokságát — meglehetősen részvétlenség mellett. Mindössze 18-an indultak. Évek óta ilyen gyenge mezőny nem volt. Végeredményben Rajczy Imre szerezte meg a büszke címet 8 győzelemmel. 2. Rajcsányi 7 gy. 3. Gerevich 6 gy. 4. Kovács, 5. Erdélyi, 6. Kevny, 7. Palócz, 8. Hidas, 9. László.

Németország

A német bajnoki döntőben vasárnap Berlinben az FC Schalke 2:0 (1:0) arányban verte az I. FC Nürnberg csapatát. A harmadik helyért folytatott küzdelemben Lipszében a VfB Stuttgart 1:0 (0:0) arányban verte a Hamburger SV csapatát.

Ausztria

Bécs: Sturm (Grác)—Helfort 5:4 (3:3). Ez volt az első minősítő mérkőzés az I. osztályba jutásért.

Mindezek az esetek azt mutatják, hogy tarthatatlan az adótörvényeknek ama intézkedése, amely az adókihágások feljelentőit jutalomban részesíti, azonban az alaptalan feljelentőket nem bünteti.

Joggal követeli tehát a Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége ennek a rendszernek minél gyorsabb megszüntetését, mert az a kincstár szempontjából vajmi kevés eredménnyel jár, viszont alkalmat ad ismert és nemzetközi tekintélyű vállalatok meghurcolására.

Két város verseng Sălaj megyében a kereskedelmi és iparkamaráért

Carei. Saját tud. Marcus Miklós, a salajmegyei kereskedelmi és iparkamara főtitkára, az elmúlt héten megbeszélést folytatott Negrán Józseffel, a carei kereskedők elnökével. A megbeszélések a Zălaun építendő kereskedelmi és iparkamara építéséről folytak. Hir szerint az építésre szükséges összeget tárgysorsjáték rendezésével akarják összegyűjteni. A carei kereskedők nem lelkesednek ezért a tervért és azt szeretnék, ha a székházat Careiban építenék fel. Zălaun ugyanis közel sincs olyan kereskedelmi és ipari gócpont, mint Carei városa. Marcus Miklósnak a tárgyalások során sikerült összehoznia egy bizottságot, amely magára vállalná a sorsjegyek lehetőség szerinti eladását.

A gabonapiac helyzete. Élénk érdeklődés mutatkozik a gabonapiacra árpa iránt. Az új termésért augusztus-szeptemberi eladásra 33.500 leit kínáltak, a régi árpaért pedig 39.500 leit, eladás azonban nem történt, mert nincs kínálat. Az esőzés következtében a tengeri ára 32.000 leiről 31.250 leire esett. Hatvannyolc kilós buza, bordo Braila 50.500 lei, a rozs ára Constantaban ugyanennyi.

Az írógépek behozatala. A pénzügyminisztérium utasította az összes vámhatóságokat, hogy amennyiben külföldiek írógéppel érkeznek az országba, az írógép számát jegyezzék be az utlevélbe. Csak az utlevélben feljegyzett írógépek után nem kell behozatali vámot fizetni.